

2023. december

FTH FELSŐ-TISZA HÍRADÓ

LXII. évfolyam 4. szám

A Felső-Tisza-vidéki Vízügyi Igazgatóság dolgozóinak lapja

*Kellemes Karácsonyi Ünnepeket
és Sikerekben Gazdag
Boldog Új Évet Kívánunk!*

- 03** **Köszöntő**
Dr. Czeglédi László

HÍREK

- 04** **70 ÉVES JUBILEUM A VÍZÜGYBEN**
Nádasi Zoltán
- 05** **ÉRTÉKELTÉK AZ IDEI ŐSZI FELÜLVIZSGÁLAT EREDMÉNYEIT**
Szamos Ferenc
- 07** **BEFEJEZÉSÉHEZ ÉRKEZETT A TISZAMONITORNET PÁLYÁZAT**
Lucza Zoltán
- 08** **TOVÁBB NŐTT AZ ÁRVÍZI BIZTONSÁG A FELSŐ-TISZA VIDÉKÉN**
Virányi Kristóf
- 10** **ÚJABB PROJEKT ZÁRULT LE ÜNNEPÉLYESEN**
Szamos Ferenc
- 11** **ÜLÉSEZETT A DRÓN MUNKACSOPORT**
Bartók Tamás
- 12** **ÚJABB VÍZÁLLÁS REKORD FOLYÓNKON**
Potor Anita

HIDROMETEOROLÓGIA

- 13** **A HIDROLÓGIAI ÉV ÉRTÉKELÉSE**
Szabó-Márku Melinda

HATÁRAINKON TÚL

- 15** **KORMÁNYMEGHATALMAZOTT-HELYETTESI TALÁLKOZÓ UKRÁN RELÁCTÓBAN**
Varga Attila
- 16** **MAGYAR-ROMÁN VÍZMINŐSÉGI ALBIZOTTSÁG ÜLÉSE BAKTALÓRÁNHÁZÁN**
Nagy Zoltán

Víz TÜKÖR

- 17** **INTERJÚ DÁVID ZOLTÁN SZAKASZMÉRNÖK-HELYETTESSEL**
Nádasi Zoltán

TÖRTÉNELEM

- 18** **25 ÉVE VONULT LE "AZ ÉVSZÁZAD ÁRVIZE" A FELSŐ-TISZÁN**
Dajka István

TANULUNK/SZEMÉLYI HÍREK

- 21** **TOVÁBBKÉPZÉSEK AZ IGAZGATÓSÁGON**
Luczáné Madai Zsuzsanna
- 21** **IDÉN ŐSZEL IS NYÍLT NAP VOLT AZ ÉVISZ-BEN**
Farkasné Galyas Nóra
- 22** **SZEMÉLYI HÍREK**
Luczáné Madai Zsuzsanna
- 24** **IN MEMORIAM BUZGA MIKLÓS**
Pesel Antal

MHT/SZAKSZERVEZETI HÍREK

- 24** **MHT HÍREK**
Szikora Julianna
- 25** **SZAKSZERVEZETI HÍREK**
Sárosi Adrienn

EGYÉB

- 26** **JÓ ÉLMÉNYEKBE, SZÉP SIKEREKBE GAZDAG ŐSZ ÁLL MÖGÖTTÜNK!**
Radványi Ildikó

KÖSZÖNTŐ

Kedves Olvasó!

Az idő fogaskerekei rendíthetetlenül teszik a dolgukat. Mint általában, idén is nagyon gyorsan elröppent megint egy év, így hát most a szeretet ünnepe és egy reményekkel teli új esztendő előtt köszöntöm kiadványunk olvasóit!

Első gondolataim a visszatekintésé kell, hogy legyenek. Mégis milyen volt ez a 2023-as év? Talán jó értelemben átlagosnak mondhatnánk, hiszen elkerültek minket a rendkívüli helyzetek. Ez azonban egyáltalán nem jelenti azt, hogy ne szembesültünk volna kihívásokkal és új, eddig még nem tapasztalt feladatokkal. Boldogan érzékeltem, hogy még mindig jellemzik az olyan értékes tulajdonságok munkahelyi közösségünket, mint a kollektivitás, a közösen gondolkodás és a bajtársiasság. Ezek miatt tudtunk eredményesek lenni a múltban és úgy gondolom, hogy mindennek köszönhetően zárhatjuk sikeresen az idei esztendőt is.

Nem mehetek el szó nélkül amellett a tény mellett, hogy év végével zárul a 2014 - 2020-as uniós projektciklus. Anélkül, hogy taxatívén neki fognék a projektek felsorolásába és eredményeik bemutatásába, inkább egy általános konklúziót vonnék le. Legyen szó VTT-s mega beruházásról, vagy éppen határon átnyúló fejlesztéseket szolgáló nemzetközi pályázatról, a magam részéről úgy gondolom, hogy minden esetben az a cél lebegett a projekteket megálmodók gondolataiban, hogy az elért végeredmény a jelen és a jövő vízgazdálkodását is sikeresen szolgálja majd, legyen szó újonnan létesült művekről, megújult gépparkról, vagy akár a tovább bővülő és okosodó vízrajzi távmérő rendszerről.

Igazgatóságunknak ezek a fejlesztések mindig lehetőséget adtak a megújulásra és a tovább fejlődésre, persze egyúttal többletmunkát és feladatot is jelentettek. Ennek a megnövekedett tehernek az ellenére is örömmel állunk a jövő kihívásai elé, mert hisszük és valljuk, hogy a fejlesztéseknek a Felső-Tiszán folytatódniuk kell, nekünk itt és most továbbra is konstruktívan és élenjáróként kell előre tekintenünk. Valószínűleg a közeli és középtávú jövőt is meghatározza majd a Nyírség vízpótlásának a fejlesztése, mely a következő évek legnagyobb feladatát jelentheti számunkra is. A tervek mindenesetre elkészültek, és mi jó szokásunkhoz híven tettekre készen állunk a ránk váró feladat elébe.

E rövidke gondolatmenet végén kívánok mindnyájunknak egészségben, boldog és harmónikus, szeretetteljes családi környezetben töltött karácsonyi ünnepeket, valamint reményteljes, sikerekben és javakban gazdagabb újévet!

Dr. Czeglédi László
gazdasági igazgató-helyettes

70 éves jubileum a vízügyben

Nádasi Zoltán múzeumi ügyintéző

**Október elején ünnepelte meg-
alakulásának 70. évfordulóját a
vízügyi szervezet. A vízügyi fel-
adatokat végrehajtása 1953. ok-
tóber 1-én országosan egységes
irányítás alá került az Országos
Vízügyi Főigazgatóság (OVF) és
11 vízügyi igazgatóság létrejöt-
tével. A 12. vízügyi igazgató-
ságot az 1954. évi nagy dunai
árvízvet követően 1955-ben ala-
pították meg.**

A vízügyi igazgatóságok 1959 után a földrajzi egységükről kapták meg mai elnevezésüket, így lett kiválasztva a neve a Felső-Tisza-vidéki Vízügyi Igazgatóságnak (röviden: FETIVIZIG) is. A megalakulástól kezdődően mind a területi, mind a települési vízgazdálkodás látványos fejlődésnek indulhatott Magyarországon.

A FETIVIZIG működési területe döntően Szabolcs – Szatmár – Bereg vármegyében található, így az egyetlen a vízügyi igazgatóságok között, amely három országgal, Szlovákiával, Ukrajnával és Romániával is határos. Mind a három szomszédos állam vízügyi szervezetével közvetlen, jól működő szakmai kapcsolatot tartanak fent.

Az első évtizedben a Nyírvíz Palotában volt a megyei központ elhelyezve,

mai arculata (pl. emelet-ráépítéssel, napelem-rendszer felszerelésével). Miként a vízügyi ágazat egésze, az igazgatóság is több szervezeti átalakuláson ment keresztül. A fő feladat azonban mindig az ár- és belvízvédkezés, a vízgazdálkodás, a megyei víziközmű tevékenység irányítása volt.

A FETIVIZIG az évek során - a hét igazgatója vezetésével - számos alkalommal megvédte az embereket és a gazdaságot attól, hogy elviselhetetlen károk következzenek be az árvizek és belvizek, valamint a vízszennyezések idején, a védelmi létesítmények folyamatos karbantartása és fejlesztése, valamint a szervezett védekezés révén. Az elmúlt hét évtizedben jelentős részt vállaltak a települési víziközmű rendszerek megtervezésében és megépítésében, valamint a szakmai felügyelet és a koordináció gyakorlásában. A vizek hasznosítása érdekében folyamatos fejlesztéseket valósítottak meg: öntözőfürtök, víztározók, szivattyútelepek épültek.

A megalakulásuk óta tizenegyszer vonult le jelentős árvíz a megyei folyókon, két alkalommal, 1970-ben és 2001-ben gátszakadást és nagy károkat okozva. Jelenleg is folynak árvíz- és belvízvédelmi célú építési munkák a Felső-Tisza-vidéken, ame-

A víz azonban nem csak „átok”, amely ellen védekezni kell, hanem alapvető szükséglet is az élethez. Az igazgatóság tervezésében és kivitelezésében olyan beruházások valósultak meg, amelyek a víz mezőgazdasági, ipari és lakossági hasznosítását szolgálták. A mezőgazdasági igényeket biztosítva megszerverték és irányították a komplex meliorációt a megyében.

A FETIVIZIG 1996-tól vármegyénk egyik legjelentősebb közfoglalkoztatója mind a mai napig. Az ő munkájuk is segít abban, hogy jó állapotban tudják tartani a vízgazdálkodási létesítményeket.

A jeles jubileum mellett büszkék vagyunk még arra is, hogy már több, mint hatvan éves a Felső-Tisza Híradó című igazgatósági kiadvány. Azt is nagy elismerésnek tartjuk, hogy a kezelésükben lévő vízügyi ipar- és technikatörténeti műemlékek közül a Nagyecsedei és Tiszaberceli Műemlék Szivattyútelepek bekerültek a Szabolcs-Szatmár-Bereg Vármegyei Értéktárba, miként a Nyíregyházi Történeti Gyűjtemény is.

Az Igazgatási Osztály munkatársai elkészítettek egy, - a teljesség igénye nélkül - az elmúlt hét évtized vízügyi munkáját röviden bemutató

Nyírvíz Palota az igazgatóság első székháza 1963-ig

majd 1963-ban költöztek át a saját székházukba, Nyíregyházán, a Széchenyi utca 19. szám alá. Azt folyamatosan fejlesztették, így alakult ki

FETIVIZIG központi épülete a Széchenyi u. 19. szám alatt

lyek tovább növelik az itt élők biztonságát. A legnagyobb belvizi elöntésnek az 1999-es nevezhető a közel százezer hektáros nagyságával.

képes előadást, melyet az igazgatóság honlapján lehet megtekinteni.

Értékeltek az idei őszi felülvizsgálat eredményeit

Szamos Ferenc osztályvezető

A vízkárelhárítási létesítmények évenkénti felülvizsgálatáról az árvíz- és a belvízvédekezésről szóló 10/1997. (VII. 17.) KHVM rendelet rendelkezik. Az ide vonatkozó paragrafus szerint az igazgatóság vezetője által összeállított és vezetett bizottság a védelmi műveket, felszereléseket, eszközöket, gépeket, anyagokat, az információs és távközlő eszközöket, rendszereket, valamint a védekezési felkészültséget köteles évenként legalább egyszer felülvizsgálni. A bizottság a felülvizsgálatról jegyzőkönyvet készít, amelyben megállapításait védelmi szakaszonként és a felülvizsgálat teljes körére kiterjedően rögzíti, majd a szemle során megállapított hibák, hiányosságok megszüntetésére intézkedési tervet készít.

5456 km², amely Szabolcs-Szatmár-Bereg vármegye csaknem teljes egészére kiterjed, kis részben érintve Borsod-Abaúj-Zemplén és Hajdú-Bihar vármegyét is. Az érintett lakosságot 541 km hosszú elsőrendű árvédelmi töltés védi az árvizektől. Az igazgatósághoz tartozó területen 1040 km hosszú kizárólagos, és 2200 km forgalomképes egyéb állami tulajdonú belvízcatorna található összesen 798 darab nagyságban, és számos belvízi szivattyútelep, tározó. A két hónapos szakmai bejárásokon a fenti rendeletben meghatározott létesítmények, eszközök biztonságos működőképességét ellenőrizték a szakemberek.

A felülvizsgálatokat követően 2023. november 9-én záró kiértékelő érte-

A tanácskozást *Kató Sándor műszaki igazgató-helyettes* nyitotta meg. Többek között elmondta, hogy elmúlt év decemberétől csapadékos időjárás volt, mely lehetőséget adott vízpótlásra. A tenyészidőszakban is jelentős eső esett, így a gazdák kevesebb öntözővíz igénytel éltek. Novemberig árvízi készütltség nem volt, azonban több esetben a folyók vízszintje megközelítette a készütltségi fokot. Év elejétől májusig belvízi készütltség volt a Felsőszabolcsban. Kommunális, ipari szennyezés észlelését követően vízminőségi készütltséget 6 alkalommal kellett elrendelni, míg hulladék elleni védekezésre nem volt szükség. A költségek növekedése miatt maradóktalanul nem tudtak minden fenntartási feladatot elvégezni, ezért azokat rangsorolták

Védműfelülvizsgálati szemlén a bizottság a penyigei tározónál duzzasztó műtárgyánál

Az idei évben is sor került a FETIVIZIG működési területén a kezelésében lévő vízkárelhárítási létesítmények helyszíni őszi felülvizsgálatára. Az igazgatóság illetékességi területe

kezleten a központi székházban értékelték az ár- és belvízi művek fenntartottsági állapotát, a szemléken látottakat, melyhez a területi szakaszmérnökségek online kapcsolódtak.

A főműveken a szinttartást teljesítették. A közfoglalkoztatásban már nincs meg a korábbi potenciál, ezért munkagépekkel pótolták a csökkenő teljesítményt. Jelentős a fluktuáció

Vegyszeres növényirtás vízről a Belfő-csatormán

a szervezetben, gépkezelőkből, gépészekből hiány mutatkozik. Zárásában megköszönte mindenkinek az áldozatos munkát.

A szakágazati beszámolóok sorát *Lucza Zoltán vízrajzi és adattári osztályvezető* indította el. Hidrometeorológiai elemzésében kitért az átlag feletti csapadékmennyiség egyenlőtlen eloszlására, a nyarak átlaghőmérsékletének emelkedésére. Tájékoztató arról, hogy októberben Csengernél a Szamos folyón az eddigi legkisebb vízszint tovább csökkent, újabb rekord alacsony vízállást regisztráltak. A talajban még mindig vízhiány van. Az észleléseket és előrejelzéseket segíti Ukrajnával közösen működtetett 192 db távmérő állomás, továbbá 657 vízrajzi állomás üzemeltetése is feladatuk. Projektek közül bővült a kamerarendszer, és törzsállomás újult meg.

Az árvízvédelmi létesítmények állapotáról *Dajka István osztályvezető* számolt be. Vetített képes előadásában bemutatta többek között, hogy árvízvédelmi biztonságot növelő fejlesztések zárultak le az év végéhez közeledve, és előkészítés alatt áll további védműerősítés Tivadar felett a Tiszánál. Nyár elején gyakorlatot tartottak az újonnan létesült Tisza-Túr tározónál. Folyamatban van a töltéstartozékok cseréje, mely több évet vesz igénybe. Nagyműtárgyaink közül kettő felújítást igényel. A töltéskoronák 55%-át aszfaltburkolat és útalap fedi. A folyószabályozási művek állapota kissé romlott. A folyók mentén szolgálatot teljesítő gátörök elkötelezettek, erőn felül teljesítettek. Elégedetten állapította

meg zárásként, hogy védbiztonságot közvetlenül fenyegető hiányosság nincs a területen.

Belvízvédelmi bejárások tapasztalatairól már *Lőrincz Róbert osztályvezető* látványos előadásából értesülhettünk. Az elmúlt évvel ellentétben aszályvédelmi készültség nem volt elrendelve, mérséklésre tettek intézkedéseket. Gravitációsan és szivattyús vízpótlással két helyszínen összesen 24,2 millió m³ vizet vettek ki a Tiszából. Jelentős mértékű vegyszerezést tudtak végrehajtani a nemkívánatos növények visszaszorítására. Csatornák teljesítőképessége kismértékben nőtt, 11 km vízfolyás kotrását végezték el. Két belvíztározóra rétként tekinthetünk a kiszáradás miatt. A műtárgyak 23%-a kisebb javítást igényel már. Vízgazdálkodási fejlesztések valósultak meg, mely segítségével tározó, vízkormányzó műtárgyak, raktárak, védelmi központ épültek meg csatornarekonstrukciók mellett. Az előadó üdvözölte, hogy a vízhiánnyal küzdő Nyírség vízpótlására a tervezési munka ez évben befejeződik, a területi elosztáshoz a víz a Tiszából fog érkezni 87 km nyomóvezetéken.

A vízminőségi-kárelhárításra való felkészültségünk értékelését *Veres József, a Vízvédelmi és Vízgűjtő-gazdálkodási Osztály osztályvezetője* végezte el. Jó állapotokat tapasztalt a szakbizottsági bejárásokon. A három szakaszmérnökség területén nyolc kárhelyen tudják a területi védekezési feladatokat elvégezni. Vízszennyezés észlelését követően 26 bejelentés érkezett az igazgatóságra, melyek közül több esetben III. fokú

készültséget rendeltek el. A szennyezés külföldi eredetére 6 esetben következtek. A mintavevő Munkacsoport közel 400 mintavételi helyen vizsgálja a vizek állapotát. Az értekezlet résztvevői örömmel hallották, hogy a vízminőségi kárelhárításhoz szükséges anyagok és eszközök rendelkezésre állnak.

Rövid szünet után közel 15-15 perces előadásokban területi egységeink, a szakaszmérnökségek ez évi eredményeinek és jó gyakorlatainak bemutatására került sor.

A szakaszmérnökök tájékoztatójukban elmondták többek között, hogy a kaszálási munkák hatékonyabb végzéséhez gépláncokat alakítottak ki. Az árvízvédelmi töltéseken és előtereiken a kétszeri kaszálást teljesítették. Csatornák kaszáltságában is jó teljesítményt értek el. A vegyszeres gyomirtással elvárt eredmények születtek, a nehezen megközelíthető helyeken is eredményesek voltak. Töltéstartozékokat gyártottak beton-előregyártó telepek üzemeltetésével. Az év során aszálykezelés céljából vízvisszatartást végeztek zsilipek megfelelő működtetésével. Évek óta lassan csökken a közfoglalkoztatási létszám. Fenntartási munkák mellett vállalkozási munkákat is végeznek, melyben élen jár a Műszaki Biztonsági Szolgálat és a Folyamos Szakaszmérnökség. A folyók is adtak feladatokat, hajóút kitzúzás, mederfelmérés, parti sáv rendezés jelentett hangsúlyos tevékenységet.

A látottak és hallottak alapján az összegző értékelést Bodnár Gáspár, igazgatóságunk vezetője tartotta. Összefoglalójában elhangzott, hogy a munkák megfelelő minőségben el voltak végezve. Szép eredményeket értünk el a csökkenő dologi kiadás ellenére is. Fontos szakmai elvárás a védhetőség biztosítása, az előrejelző rendszer fejlesztése, vízviszszatartásra fókuszálás, valamint a vízminőségi állapot figyelése. Felhívta a figyelmet, hogy a felülvizsgálat lezárásaként az összeállított jegyzőkönyvek alapján el kell készíteni a jövő évi intézkedési tervet, továbbá a védelmi szervezet kialakítása szükséges egy hónapon belül.

Befejezéséhez érkezett a TiszaMonitorNet pályázat

Lucza Zoltán osztályvezető

Igazgatóságunk közösen ukrán partnerünkkel, a Tiszai Vízyűjtő-gazdálkodási Igazgatósággal (Ungvár) a Magyarország–Szlovákia–Románia–Ukrajna ENI *Határon Átnyúló Együttműködési Programban pályázatot valósított meg Határon átnyúló vízminőségi monitoring hálózat létrehozása a Felső-Tisza vízgyűjtőjén a közös magyar-ukrán vízrajzi távmérő rendszer továbbfejlesztésével és korszerűsítésével „Tisza-MonitorNet”* címmel, 1 281 200 EUR teljes költségvetéssel.

A projekt célja egy nemzetközi vízminőségi monitoring hálózat kialakítása volt, továbbá ukrán és magyar részről a meglévő hálózat állomásainak korszerűsítésére, vízminőségi irányú fejlesztésére került sor.

Rendkívül fontos egy nemzetközi vízminőségi monitoring hálózat kialakítása, amely on-line akár percenkénti adatforgalommal folyamatosan méri folyóink vízminőségét. Ezen adatok segítségével azonnal riasztható a FETIVIZIG vízminőségi kárelhárítási szervezete, akik haladéktalanul el tudják kezdeni a műszaki beavatkozásokat.

A FETIVIZIG működési területén két helyen, a Tiszán Vásárosnaménynál és a Túron Garbolcánál, Ukrajnában a Tiszai Vízyűjtő-gazdálkodási Igazgatóság (TVI) működési területén három helyen a Tiszán Técsőnél és Dilovénél, valamint az Ungon Ungvárnál épül vízminőségi állomás. Feladat az érintett állomásoknál automata vízminőség mérés kialakítása, valamint a távmérő rendszerbe integrálása volt.

Távmért vízminőségi adatok:

- oldott oxigén (oxigén telítettség)
- pH
- vezetőképesség
- víz hőmérséklet
- redoxpotenciál
- ammónia
- nitrát
- klorid
- zavarosság

A felújított kocsordi vízrajzi törzsállomás

A magyar oldali rekonstrukció a Kraszna Kocsordi vízrajzi állomás rekonstrukciója volt, melyre vízjogi engedélyezési tervdokumentáció készült. A mederburkolat, mederlépcső és a kiépített vízmérce átépítését végeztük el, hogy az állomás eredeti funkcióját betöltse. A rekonstrukcióhoz kapcsolódóan az állomás műszerezettségének cseréjére (adatgyűjtő, rádió, antenna, vízszintérzékelő szonda) is szükség volt.

Ukrajnában új vízszintmérők kiépítése történt meg tározóknál négy helyszínen (Fornos, Beregisalmás, Pisztraháza, Kíssarkad). Új hidrometeorológiai állomásokat telepítettek ukrán területen négy helyszínen (Darva, Oroszmokra, Gyertyánliget, Hársfalva).

A vízminőségi kamerarendszer kialakítása célja a folyó által szállított jég, és egyéb olyan uszadék észlelése, megfigyelése, amelyek veszélyeztetik a normális üzemviteli tevékenységet, a műszaki létesítmények biztonságát. Az operatív munkát támogató videómegfigyelés 24 órás

megfigyelést tesz lehetővé. A keletkezett és archiválható képanyag utófeldolgozásra is alkalmas.

A meglévő távmérő állomások infrastruktúráját (adatgyűjtő, rádió, energiaellátás, stb.) úgy bővítettük, hogy alkalmasak legyenek a kamera rendszer műszaki kiszolgálására. Magyarországon a vízminőségi kamerarendszer 4 állomással bővült: Tisza-Tiszakóród, Tisza-Záhony, Szamos-Csenger és Kraszna-Kocsord állomásoknál. További feladat volt videó szerver, videó jelfeldolgozó szoftver fejlesztése, telepítése, továbbá a mérőállomások integrálása a FETIVIZIG és a TVI meglévő informatikai és hírközlési rendszerébe.

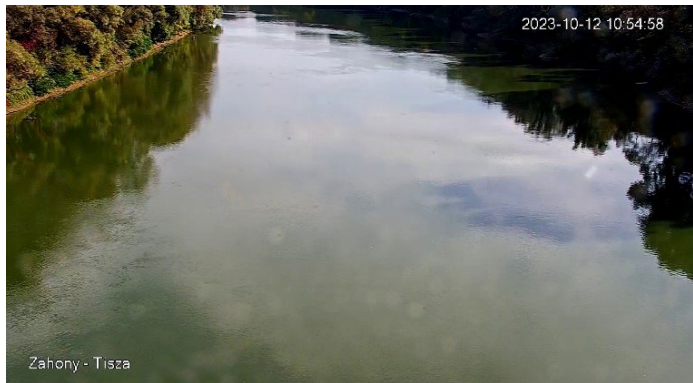
Ukrajnában a vízminőségi kamerarendszer 7 állomással bővült: Tisza-Dilove (Visó torkolata), Tisza-Técső, Ung-Ungvár, Oroszmokra, Gyertyánliget, Hársfalva (Szolyva), és Darva állomásoknál.

Jelen fejlesztés szakmailag kapcsolódik az 2019-ben átadott „Felső-Tiszai kommunális hulladékeltávolító rendszer” beruházásához. A kibővített rendszer mára Magyarországon 5, Ukrajnában 10 db kamerából áll.

A rendszerfejlesztés keretében elkészült egy kommunális hulladék és jégjelenség figyelő szoftver, amely hazai és nemzetközi szinten is innovációnak számít. A kamerarendszer a vízfolyások felszínének képét közvetíti, meghatározza a vízfelszín hulladékkal való borítottságát, és amennyiben valamilyen idegen tárgyat észlel, arról állóképeket, valamint rövid videófelvételt rögzít.

A riasztórendszer egyik nagyon fontos eleme a vízminőségi transzportmodell kifejlesztése, mely segítségével meg tudjuk jeleníteni a vízminőségi adatokat térinformatikai modellrendszer segítségével.

A természetes vízrendszerek mennyiségi leírása mellett manapság egyre nagyobb igény van annak

Vízminőségi kameraképek (Csenger, Kocsord, Tiszakóród, Záhony)

szintén vízgyűjtőszintű minőségi jellemzésére is. Az automata, távjelzősített vízminőségi monitoring rendszerek és a fizikai alapú osztott hidrodinamikai modellek és hidroinformaticai rendszerek eredőjeként azonban napjainkra megnyílt a lehetőség a vízminőségi transzportfolyamatok modellezésére is.

Jelen fejlesztés egyik célja éppen ennek elérése volt, a víz dinamikájá-

val együtt modellezhetőek legyenek a teljes vízhálazon a vízminőségi paraméterek is. Megvalósult a vízfolyások hidrológiai előrejelzésével párhuzamosan a vízminőségi paraméterek előrejelzése is, amelynek különös jelentősége a havária-szenyezések alkalmával lesz.

A megépült vízminőségi állomásokról érkező adatok bekerülnek a transzportmodellbe, de a kézi adatbevitel

lehetősége is meg lett teremtve. A projekt eredményeképpen a jelenlegi információhiányos állapot javulni fog, a létesített monitoring és riasztórendszer segítségével azonnal értesülni fogunk a vízminőségi paraméterek megváltozásáról és riasztani tudjuk a vízminőségi kárelhárítási szervezet ügyeletben lévő szakembereit, akik megteszik a szükséges intézkedéseket.

Tovább nőtt az árvízi biztonság a Felső-Tisza vidékén

Virányi Kristóf kiemelt műszaki referens

Az árvízvédelmi rendszer erősítésének szükségességére az elmúlt 25 évben több helyen minden korábbit jelentősen meghaladó, egyre növekvő árvízszintek egyértelműen rávilágítottak, amelynek tükrében nagyszabású fejlesztési program indult el, és azóta is töretlenül halad a térségünkben.

A Környezeti és Energiahatékonysági Operatív Program (KEHOP) lehetőse-

geit kihasználva az Országos Vízügyi Főigazgatóság és a Felső-Tisza-vidéki Vízügyi Igazgatóság által alkotott konzorcium koordinálásában, a Magyar Állam és az Európai Unió támogatásával valósult meg az **„Árvízi biztonság növelése a FETIVIZIG területén”** című beruházás.

A projekt fő célja az árvíz kockázat minimalizálása és az árvízi biztonság növelése az árvízvédelmi tölté-

sek fejlesztésével, a magasságihiány megszüntetésével.

A töltések erősítését és a fejlesztés szükségességét indokolta, hogy az összetörülő árhullámok akár 2-3 hónapig tartó árvizet is képesek okozni, amely a védelmi rendszer jelentős igénybevételével jár.

A projekt keretében mintegy 22 kilométernyi elsőrendű árvízvédelmi tölté-

Töltésépítés Ópályi térségében

tés épült ki a jogszabályi előírásoknak és műszaki követelményeknek megfelelően.

Túlnyomó részben a Kraszna folyó jobb partján a 0+355 – 17+027 tkm és a bal parton a 0+150 – 4+845 tkm szelvények között zajlott a kivitelezés. A 2019-ben kiépült szakasz folytatásaként a Batár folyó bal parti töltésének 6+140 – 6+725 tkm szelvények közötti szakasza is fejlesztésre került Magosliget térségében. A töltésfejlesztés hozományaként a magosligeti zsilip átépítése is megtörtént, amely lehetővé teszi a belvizek kezelését a településen.

A kivitelezési munkálatok 2022 év végén kezdődhettek meg, azonban a nagytömegű földmunkavégzés az idei évben zajlott. A tavalyi év utáni csapadékos időjárás jelentősen megnehezítette az egyes munkafolyamatok előrehaladását, amely miatt még utómunkálatok zajlanak a beruházással érintett helyszíneken.

A töltésekre a védmű adottságaitól függően 3,0 – 4,0 m széles szilárd aszfaltburkolat épült, amely nem csak a fenntartási és védekezési feladatok ellátását, védelmi anyagok szállítását segíti, hanem a kerékpáros turizmust is szolgálja. A kiépült szakaszok összekapcsolódásával a Szamos-Krasz-

na közti árapasztó teljes egészében körbe kerékpározhatóvá vált.

Fontos kiemelni, hogy az árvízvédelmi fejlesztések sorozata nem zárult le, hiszen a közelmúltban újabb jelentős beruházás – a Tisza jobb- és balparti töltés fejlesztése a tivadari szűkület és a Túr torkolata között, valamint a Túr torkolati töltésszakasz kiépítése – teljes műszaki előkészítése történt meg. Megvalósulásának egyetlen feltétele a támogatási források megnyitása.

Elkészült a burkolt töltéskorona Vásárosnaménynál

Újabb projekt zárult le ünnepélyesen

Szamos Ferenc osztályvezető

Az „Árvízi biztonság növelése a FETIVIZIG területén” elnevezésű uniós projekt záró rendezvényét tartották 2023. november 20-án Kocsord településen a Kraszna Vigadó rendezvénytermében mintegy 80 meghívott vendég részvételével. Az esemény aktualitását az adta, hogy a hónap végén a műszaki átadása megtörténik annak a közel 4 milliárd forintos beruházásnak, melynek köszönhetően erősítették a Kraszna és a Batár töltéseit. A fejlesztéssel csaknem 20 település sok tízezer lakója érezheti magát nagyobb biztonságban az árvizekkel szemben.

A beruházás alapvető célja az árvízvédelem legjobb gyakorlati ajánlásait szem előtt tartva az árvízi biztonság növelése, illetve az árvízi kockázatok csökkentése. Az öblözeteken élők védettségének növelése egyrészt a Batár, valamint a Kraszna folyók árvízvédelmi töltéseinek fejlesztésével, azokon koronaburkolat kiépítésével valósult meg. A töltések méretének növelésével a védekezési költségek is jelentősen csökkennek.

A rendezvényt házigazdai minőségében *Bodnár Gáspár*, vízügyi igazgató nyitotta meg. Beszédében elmondta, hogy örömet fejez ki, mert egy év eltelte után ismételen projektáradó rendezvényen lehetünk. Ez azt jelenti, hogy töretlenül folyik a Felső-Tisza vidékén az árvízvédelmi fejlesztés. Az elmúlt 10 évben nagy létesítményrendszer jött létre, három nagy kapacitású árvízi tározó létesült, melyek békeidőben a vízpótlást is tudják segíteni. A projekttel két kisebb folyó torkolati szakaszának töltéseit erősítették meg, melyeket aszfaltburkolat fed egyrészt a védelmi anyagok könnyebb beszállíthatósága, másrészt kerékpározás, kikapcsolódás céljából. Záró gondolataiban megköszönte a főigazgatóság vezetésének az elmúlt években nyújtott segítséget a fejlesztések megvalósításához. Azt kívánta, hogy ezek a létesítmények hosszú ideig szolgálják az árvízvédelmet és biztonságot.

Filép Sándor, a fejlesztéssel érintett Vásárosnamény polgármestere kö-

Láng István főigazgató előadása közben

szöntőjében utalt arra, hogy a Bereg fővárosának közigazgatási területén négy folyó is húzódik, amely öröm és nagy felelősség egyben. Ha a folyók „mozdulnak”, akkor mindig van teendő. Óriási jelentőséget tulajdonít a megerősített védműveknek. Az árvízi beruházással tovább növeljük a lakosság biztonság érzetét. Hangsúlyozta, hogy a térségnek kitörési pontja a turizmus minden területe, többek között a vízi és kerékpáros turizmus. Utóbbinak kifejezetten kedvez a sok kilométernyi burkolt töltésszakasz. A lehetőségek kihasználásával meg tudják mutatni az ide érkezőknek a természet csodáit. Utolsó mondatában, megköszönve a kivitelezési munkát, örömet fejezte ki, hogy láthatóan a töltéseken sokan mozognak már.

A vármegyei kormányhivatal képviselőjében *dr. Polgári András* főigazgató lépett a mikrofonhoz, és üdvözölte a megjelenteket. Elmondta, hogy jó egy projektzáró rendezvényen részt venni. Egy fejlesztés során nehéz a tervezőasztalon álmodni, még nehezebb azt a valóságba átültetni. A megépült védművek egy komplex beruházás részei. Kitért arra is, hogy az igazgatóság nem csak hazai, de külhoni térségek vezetőivel is jó kapcsolatokat alakított ki, mely példaértékű. Olyan jelzőrendszer épített ki, amely előre meg tudja mutatni, hogy mire kell számítanunk. Befejezésül megköszönte a több mil-

liárd forintos munkát a vármegyei lakossága nevében is, továbbá boldog születésnapot kívánt a vízügyi ágazat 70 éves jubileumához.

Seszták Oszkár a vármegyei közgyűlés elnöke is üdvözölte megszólalásában a projektet. Emlékeztetett arra, hogy a vármegyének fontos folyói itt lépnek be az országba. Egy medencében vagyunk, ezért meg kellene tartani a vizet. Lehetőség számunkra a vízkormányzás, vízmegtartás. Időjárásai szélsőségeket tapasztalunk egyre gyakrabban. Az idei év viszonylag csapadékos volt, de ne felejtsük el a 2022-es évet, mely rekordmértékű aszályt okozott. A vízügyi ágazatnak hosszú távra kell terveznie, fel kell készülnie a megváltozott helyzetre. A vármegyében nagy tervezési munka valósul meg, és terveik vannak a jövőre is a vízügyi ágazattal együttműködve. A következő években a vizet jól kell felhasználni természetvédelmi, gazdasági és rekreációs célokra. A vízstratégiai nyersanyagunk, a jövőben várhatóan fontosabb lesz az olajnál.

Láng István, az Országos Vízügyi Főigazgatóság főigazgatója tájékoztatójában kifejtette, hogy a FETIVIZIG működési területe kritikusnak számít árvízvédelmi szempontból. Ezt a térséget éri el leghamarabb a víz. Nagyon rövid idő – kb. 15 óra – áll rendelkezésre a felkészülésre. A vármegyében

állandó létesítményekre van szükség, melyek hosszú ideig önmagukban megállják a helyüket és más előkészületre nincs szükség. Ezért került fókuszba e térség árvízvédelmi szempontból Magyarországon. Kitért arra is, hogy a területen a vízgazdálkodás másik fontos eleme a víz megtartása. Az elmúlt évtizedekben jelentős mennyiségű talajvíz tűnt el, melynek a visszapótlásához egy éven keresztül megállás nélkül másodperenként 220 m³ vizet kellene a talajba juttatni.

Utolsó előadóként a megvalósult projekt műszaki tartalmát, részleteit a FETIVIZIG részéről *Dajka István* árvízvédelmi és folyógazdálkodási osztályvezető mutatta be látványos prezentáció formájában. Elmondta, hogy a kétéves beruházás keretében megtörtént a Kraszna és a Batár folyók elsőrendű árvízvédelmi töltéseinek fejlesztése összesen 22 km hosszon, mely hozzájárul a folyók árvizeinek hatékony kezeléséhez és a térség árvízvédelmi biztonságának növeléséhez. A védvonal erősítése a Kraszna folyó jobb partján Kocsord és Olcsva között 16,7 km-en, továbbá bal partján Olcsva és Vásárosnamény között 4,3 km-en kerékpárút építéssel együtt készült el, valamint – a 2019-ben kiépült szakasz folytatásaként – a Batár bal partján Magosliget térségében több, mint 500 méteren a töltés fejlesztése a meg-

Jelképes "szalagátvágás" az ünnepség végén

lévő csőszilip és mobil szivattyúállás újjáépítésével. Összegző szavaival megállapította, hogy összhangban a Vásárhelyi Terv továbbfejlesztése program célkitűzéseivel, valamint a magyar-ukrán közös árvízvédelmi fejlesztési program tartalmával, a vonatkozó előírásoknak megfelelő fejlesztés megvalósításával kezelni lehet a jövőben várhatóan magasabb szinten és nagyobb intenzitással levonuló árhullámokat.

A rendezvényen szép számmal megjelent érdeklődőknek a helyszíni szalagátvágásról le kellett mondaniuk,

mert az elmúlt időszak esőzései lasították a munkavégzést, emiatt a kivitelezőknek az ünnepség idején is dolgozniuk kellett, hogy határidőre, a hónap végére elkészüljenek. Azonban a teremben helyet foglalók nem maradtak ünnepélyes pillanatok nélkül, mert a kiemelt vendégek jelképes szalagátvágásként, a feliratozott nemzeti színű szalag egy darabjából keretbe helyezve részesültek, amit közös fotón örökítettek meg.

Köszönjük mindenkinek, aki részt vett a projekt megvalósításában!

Ülésezett a Drón munkacsoport

Bartók Tamás kiemelt műszaki referens

A Drón munkacsoport ez évi ülésére november 21-én került sor, összevonva a Térinformatikai munkacsoport ülésével. A delegált kollégák az ülés elején rövid ismertetőt hallhattak Szinku István Béla referenstől a 2023. évi Informatikai és térinformatikai konferenciáról. Az előadás végén témaként merült fel a „FETIVIZIG térképtár” szélesebb körű használata, amelyről Antal István rendszergazda tartott egy rövid bemutatót, ezáltal illusztrálva a webtérképek által nyújtott lehetőségeket. Az ilyen mobilkészülőkön használható térképek kiváló lehetőséget nyújtanának például egy

kiterjedt védekezés során az ide érkező társvízügyek szakembereinek a nyilvántartási adataink megismerésében vagy akár kiegészítő adatgyűjtésre is használhatnánk a rendszer által kínált lehetőségeket. A térinformatikai munkacsoport 2024 évi feladatának tűzte ki az alábbi linken is elérhető webtérképek bővítését és használatának népszerűsítését (FETIVIZIG térképtár (vizugy.hu)). A munkacsoport megegyezett abban is, hogy a 2024-es évben elkészülő ágazati Térinformatikai és Felmérési Fejlesztési Tervet a tanácsulésen ismertetni fogja a vezetőséggel.

Az ülés második felében következett az Igazgatóság Drón munkacsoportjának ülése, melyen bemutatták a jelenlegi jogszabályi keretrendszer, az igazgatóságunkon jelenleg elérhető eszközparkot, valamint megbeszélésre kerültek a 2023. évi repülések eredményei. Jelenlegi eszközparkunk csak korlátozottan alkalmas georeferált ortofotók készítésére, ezért lehetőségeket kell keresnünk ilyen jellegű felmérésekre alkalmas eszközök beszerzésére. Figyelemmel kell lennünk a beszerzések során arra, hogy 2024-től osztályozónesítő címke nélküli drónokkal nem lehet műveletet végezni a nyílt

kategória A1 és A2 alkategóriájában, csak az A3 alkategóriában. A kereskedelmi forgalomban jelenleg kapható eszközök közül elenyésző mennyiség rendelkezik osztályozonosító címkével. A munkacsoport javaslatot tett Trimble UX5 és UX HP típusú merevszárnyú modellek selejtezésre, mivel ezeket az eszközöket nem lehet a nyílt kategória keretein belül használni. A nagyobb kockázatú működés miatt a speciális kategóriában való reptezéshez szükséges egy úgynevezett „Pilotá nélküli légi jármű irányítói

igazolvány” beszerzése, ami biztosítja a szabályszerű üzemeltetést. A jogosultság megszerzése meghaladja igazgatóságunk lehetőségeit nem is beszélve arról, hogy az eszköznek mind hardveres mind szoftveres támogatottsága már nem biztosított.

A munkacsoport vezetője Dajka István osztályvezető kiemelte és következő évi feladatként meghatározta, hogy felmérési tervünkbe integrálni kell a drónos felméréseket is. A korábbi tapasztalatok

alapján a fotogrammetriával előállított adatok hosszú évekig szolgáltatnak megfelelő alapot egy adat-szolgáltatáshoz vagy tervezéshez.

Általánosságban véve mind igazgatóságunkon mind a vízügyi ágazaton belül a drónos tevékenységek száma sajnálatosan csökken. Ez többet közt köszönhető annak is, hogy az orosz-ukrán háború miatt elrendelt vármegyénk szinte teljes területére érintő katonai műveletek miatt korlátozott légtérzár van érvényben.

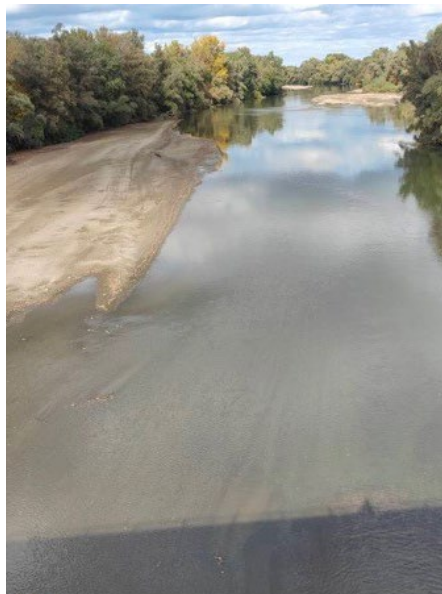
Újabb vízállás rekord folyónkon

Potor Anita monitoring referens

A nyári időszakban az átlagtól jóval melegebb időjárást tapasztalhattunk a FETIVIZIG működési területén. Csapadék ugyan volt, de a magas párolgás, a gyors beszívargás és a lokális jelleg miatt nem képződött jelentős lefolyás, így folyóink mederteltsége október elejére lényegesen lecsökkent.

Az elmúlt években leginkább a Szamos folyón tapasztalhattuk, hogy a korábban észlelt legalacsonyabb vízállást eléri, vagy meghaladja a vízszint. Ez az idei évben sem volt másképp. Csenger állomáson a korábban mért legkisebb vízállás -143 cm volt, melyet tavaly júliusban észleltünk. Ezt az értéket érte el már október elejétől többször is a vízszint, majd tovább csökkent. Az észlelt és távmért adatok feldolgozását követően az új LKV érték -147 cm a Szamos folyó Csenger állomáson, melyet október 10-én 17 és 22 óra között rögzítettünk.

Ezzel egyidőben vízhozam-mérést végeztünk a szelvényben, a mérés eredménye 19,0 m³/s volt. Ez megfelel a korábbi években is megszokott kisvízi vízhozamnak. Az érvényben lévő „SZABÁLYZAT a magyar-román határt alkotó vagy a határ által metszett folyókon, valamint ezek vízrajzi alegységein (rendkívüli) kisvízi lefolyási viszonyok esetén a területi szervek közötti együttműködésre” c. dokumentum alapján a nyári félévre

LKV a Szamos folyón

vonatkozó kisvízi vízhozam határérték 12,6 m³/s. Amennyiben a határon átfolyó vízhozam esetén ettől

kisebb értéket észleltünk volna, a román félnek vízkivételre vonatkozó korlátozásokat lenne szükséges bevezetnie.

Az alsó szakaszon, Tunyogmatolcsnál is megközelítette a vízállás a korábbi legkisebb mért értéket, azonban azt nem lépte át.

A fent említett időszakban a Tiszán, Túron és Krasznán is folyamatosan kisvízi állapot volt tapasztalható, a Tisza folyón is október 8 és 11 között tapasztaltuk a legkisebb vízállásokat, ekkor 11-40 cm-re közelítette meg a korábban mért legkisebb vízállás értéket a folyó vízszintje (1. táblázat).

Az ezt követő napokban kisebb csapadék hatására folyóink vízállása már néhány cm-t emelkedett, azonban a kisvízes állapot egészen október végéig fent állt.

Folyó	Állomás	Korábbi LKV (cm)	2023.. évi kisvíz (cm)	Különbség (cm)
Tisza	Tiszabecs	-262	-247	15
	Tivadar	-323	-312	11
	Vásárosnamény	-235	-200	35
	Záhony	-367	-327	40
Szamos	Csenger	-143	-147	-4
	Tunyogmatolcs	-84	-84	0

1. táblázat A Tisza és Szamos folyó főbb szelvényeiben mért LKV, 2023. évi KV és ezek különbségei

A hidrológiai év értékelése

(2022. november 1. - 2023. október 31.)

Szabó-Márku Melinda monitoring referens

Egy hidrológiai évet két részre bonthatunk, a természetes vízkészletek felhalmozódását jelentő téli félévre, és ennek fokozatos csökkenésével jellemezhető, nyári félévre. Így Magyarországon és a legtöbb közép-európai országban az éves hidrológiai ciklus november 1-jén kezdődik, és a következő év október 31-ig tart. Az elmúlt hidrológiai év léghőmérséklet szempontjából követte az eddigi trendeket, sőt csúcsot döntött, csapadékmennyiség tekintetében viszont enyhülést hozott a korábbi aszályos évek után.

A rendelkezésünkre álló, sokéves átlaghőmérséklet adatok alapján egyértelmű, trendszerű növekedés figyelhető meg a FETIVIZIG területén, azonban a 2023-as hidrológiai év még így is kiemelkedő, 13 °C-os értékével az elmúlt 60 év legmagasabbja volt.

2023-ban 23, 1°C volt a nyári átlaghőmérséklet, ami 6. a rangsorban, a legmagasabb érték 2022-ben volt, 24,7 °C-kal.

A 2023-as hidrológiai év léghőmérsékletének éves alakulásának vizsgálatában április kivételével folyamatosan átlag feletti voltak a havi átlagok. Az augusztusi hónap 3 °C-kal múlta felül azt, valamint a téli hónapokban sem csökkent 2 °C alá a havi átlag, melynek negatív következményei lehetnek a mezőgazdaságra, vegetációra is.

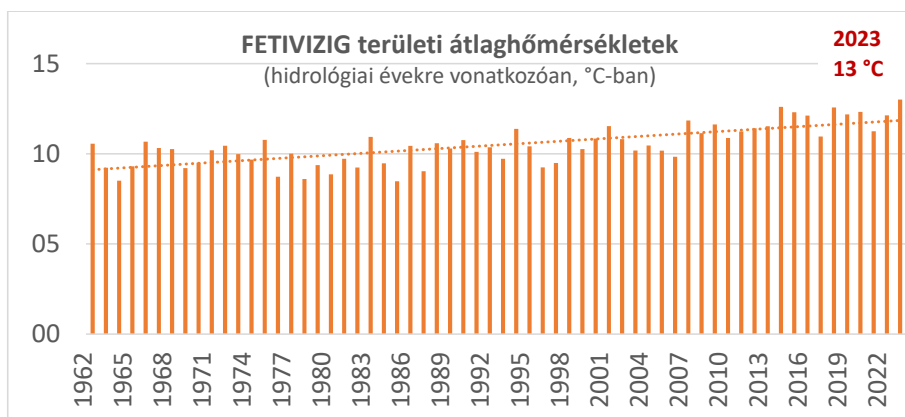
Császárszállás állomásunk adatai alapján 46 hőségnapot (napi maximum $\geq 30^\circ\text{C}$) regisztráltunk a májustól szeptemberig terjedő időszakban, melynek az elmúlt 20 éves (2003-2023) átlaga 44 nap volt, szemben a korábbi 20 év (1983-2002) átlagával, amely mindössze

1	2023	13 °C
2	2020	12,7 °C
3	2014	12,6 °C
4	2018	12,6 °C
5	2015	12,3 °C
6	2019	12,2 °C
7	2022	12,1 °C
8	2016	12,1 °C
9	2007	11,8 °C
10	2009	11,6 °C

nem súlytotta országunkat. Működési területünket az év nagy részében enyhe aszály jellemezte, nyáron erős aszály, illetve pontszerűen rendkívüli aszály volt észlelhető.

Az elmúlt évben a téli csapadék miatt emelkedett a talajvíz átlagos szintje. Az idei évben az egyenletes csapadéktevékenységnek köszönhetően a talajvízszintek nem süllyedtek a tavalyi évi alacsony szintekre, de a nyári csapadéktöbblet sem okozott talajvízszint-emelkedést a magas léghőmérséklet, párolgás miatt. Jelenleg FETIVIZIG működési területén a talaj vízzel való telítettsége átlagosan 13 %. A legmagasabb talajtelítettség a Felsőszabolcsi öblötben mérhető (17 %), a legalacsonyabb az Ecse-diláp öblötben (7 %). A sokéves átlaghoz képest egész évben 20-27 %-kal alacsonyabbak voltak a talajtelítettségi értékek talajkútjainkban.

Működési területünkön 12 tározót üzemeltetünk, melyek összesen több, mint 33 millió m³ víz tározására képesek. Ehhez képest az október végi, 17 millió m³ öszsvíztér-fogat 67%-os feltöltöttségnek felel meg. Üres a Rohodi, Pazarnyi és a

Az évi átlagos léghőmérsékletek rangsorában az első 8 helyen kivétel nélkül az utóbbi évek szerepelnek, mindössze a 2017-es és 2021-es év nem került bele a 10-es listára. Míg 1960-1990 közötti években 8-10 °C környékén alakultak az átlaghőmérsékletek, jelenleg ez már 11-13 °C közé tehető.

A nyári hónapok középhőmérsékletei is emelkedő tendenciát mutatnak, az elmúlt években a nyári hónapok átlag hőmérsékletei egyre magasabbak, átlagosan 3-3,5 °C-ot is eléri a felmelegedés mértéke 1962-től.

12 nap volt. A legtöbb, 66 hőségnapot tavaly mértük.

A csapadékok éves alakulásában egyértelmű tendencia nem figyelhető meg, az elmúlt súlyosan aszályos 2 évet követően idén a 608 mm-nyi, sokéves átlagot is meghaladó (678 mm) csapadékmennyiséget mértünk működési területünkön. Ez majdnem 200 mm-rel haladja meg a 2022-es hidrológiai évi ösz-csapadékot (480 mm). Az idei év csapadékeloszlása egyenletes volt, a téli többlet után a nyár sem fordult aszályossá. A tavalyi évre jellemző rendkívüli aszály idén

Szamosmenti tározónk. Nagyon kevés a víz a Vajai, Penyigei tározóban. A Harangodi tározót sikerült 82 %-os szintre tölteni júniusban, jelenleg 55 %-os, tavaly októberben üres volt. Magas feltöltöttségű a Rétközi, az Oláhréti és a Tunyogmatolcsi tározónk. Az év során februárban volt a legtöbb víz tározóinkban (75 %-os volt a telítettség), és augusztusban a legkevesebb (59 %).

A folyóink vízállásai döntően a kisvízi tartományban mozogtak, de több kisebb árhullám is levonult a csapadékvekenységek hatására. Tiszabecsen 2022 decemberében volt egy II. fokú készültséget megközelítő árhullám, azt követően csak kisebb, I. fok alatti vízállás-emelkedések voltak tapasztalhatóak.

A Szamos folyón egész évben nem volt készültségi szintet megközelítő árhullám, nyártól a vízszintek folyamatosan a kisvízi tartományban mozogtak. Csengernél újra megdőlt a valaha mért legkisebb vízállás értéke.

A Túr és Kraszna folyóinkon is több árhullám vonult le, amely I. fokú készültségi szintet lépett át. A Túron, Garbolcnál 2022 decemberében, és 2023 februárjában érte el a vízszint ezt az értéket, majd az év további részében alacsony vízállások uralkodtak. A Krasznán, Ágerdömajor állomáson januárban és márciusban emelkedett a vízállás az I. fok felé.

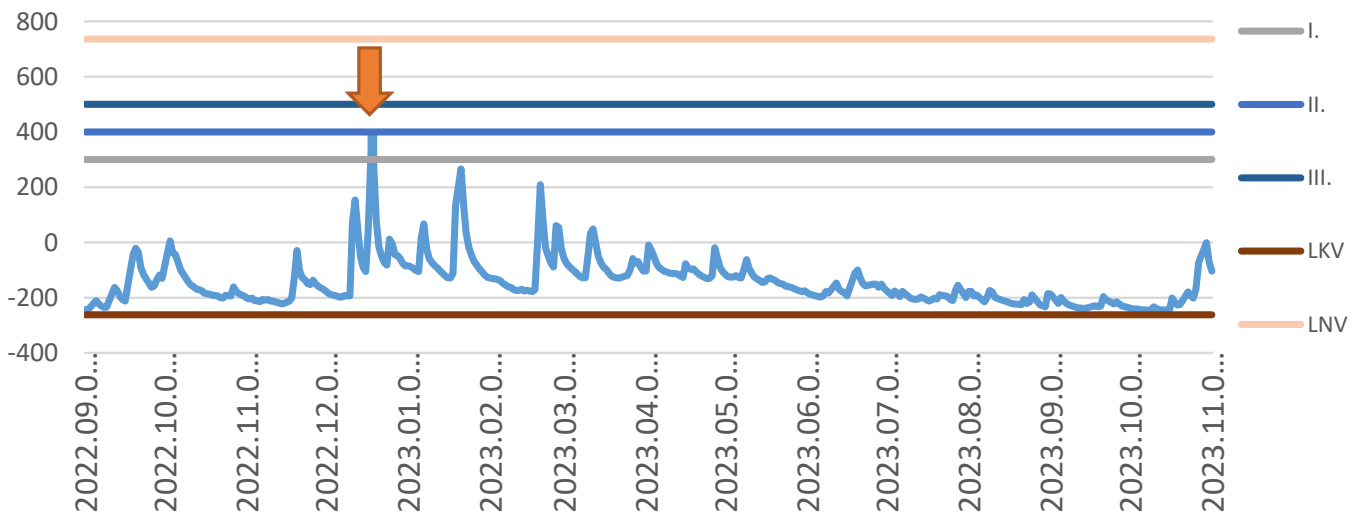
Tározó neve	Üzemvíz (1000 m ³)	Tározott víz (1000 m ³)	Feltöltöttség (%)
Oláhréti	536	500	93
Nagyréti + Szelkó	3245	1263	39
Harangodi	970	536	55
Leveleki	3610	2216	61
Rohodi	655	0	0
Vajai	665	43	6
Pazarnyi	340	0	0
Rétközi	8310	8310	100
Szamosmenti	1450	0	0
Szamosályi	1010	337	33
Penyigei	250	26	10
Tunyogmatolcsi	4450	3736	84

Működési területünkön az elmúlt hidrológiai évben összesen 282 vízhozammérés történt. Több fejlesztés is megvalósult területünkön, 2023-tól Vásárosnamény és Garbolc távmérő állomásoknál vízminőségi szonda is szolgáltat adatokat, valamint Áger-

létesült, valamint 7 korábban észlelt felszín közeli kutunk is távjelző műszerrel lett ellátva.

Az Országos Meteorológiai Szolgálat 2023. október 14-én kiadott hosszú távú meteorológiai előrejelzése sze-

Tisza- Tiszabecs (cm)

Az év során 2 helyen rendeltek el belvízvédelmi készültséget, január 14-től a Tiszaberceli, január 23-tól pedig a Csúrpárti szivattyútelepeken, a védekezés május 23-ig tartott.

dömajornál és Kocsordon teljes állomásfejújítás történt. A Penyigei-tározó leeresztő zsilip távmérősítése is megvalósult. A felszín alatti állomáshálózat bővült, 3 új törzsállomás

rint decemberben az átlagnál jóval melegebb és átlagosan csapadékos, januárban az átlagnál melegebb és átlagosan csapadékos időjárás valószínűsíthető.

Kormány meghatalmazott-helyettesi találkozó ukrán relációban

Varga Attila határvízi titkár

2023. november 14-16.-án hazánkban került sor Magyarország és Ukrajna határvízi vízgazdálkodási kérdésekkel foglalkozó Kormány meghatalmazott-helyetteseinek találkozására. Az esemény célja az volt, hogy a tárgyaló Felek összegezzék a 2023. évi határvizeken végzett tevékenységeket, elkészítsék ez év november végén, Ukrajna területén lebonyolításra kerülő soros határvízi Kormány meghatalmazotti találkozó jegyzőkönyv-tervezetét. A dokumentum-tervezet elkészítése során áttekintették és kiértékelték a Vízkárelhárítási-, a Hidrometeorológiai és a Vízgazdálkodási- valamint a Vízminőségi Szakcsoportok által végzett munkálatokat. A Szakcsoportok vezetői és szakértői beszámoltak arról, hogy a munkatervben előírt operatív hidrometeorológiai információk cseréje és a határvízi szelvényekben történő vízmintavételezés a jóváhagyott Együttműködési Szabályzatokban meghatározott követelményeknek megfelelően történt.

A találkozón a Felek kölcsönösen tájékoztatták egymást a jelentéstartalmú időszak alatt hozott ár- és belvízvízvédelmi intézkedésekről. Tekintettel az egyre gyakoribbá váló szélsőséges időjárási események kihívásaira, amelyek a jelentős csapadékmennyiség hirtelen változásaival járnak együtt a hosszú aszályos időszakok alatt, a Felek megvitatták az árvizek során keletkező többletvíz elvezetésére és régi holtágakban és csatornáknak való visszatartására irányuló intézkedéseket, hogy ez által kielégítsék ökológiai igényeket. A Kormány meghatalmazott-helyettesek tájékoztatták egymást az illetékességi területeiken az elmúlt találkozó óta végzett vízgazdálkodási tevékenységekről, továbbá a Felek által tervezett és jelenleg folyamatban lévő beruházásokról, valamint megvitatták a határtérségi vízrendszerek Borzsa és Tisza folyókból történő vízpótlásának kérdéskörét. A magyar Fél bemutatta a 2023-ban végrehajtott ilyen intézkedésekkel kapcsolatos sikeres tapasztalatait.

A Vízkárelhárítási Szakcsoport aktualizálta a Tisza folyó Tiszaújlak (Vilok) – Szatmárcseke és Lónya-Tiszasalamon (Szolomonovo) közötti közös szakaszára vonatkozó folyószabályozási koncepciót, amely tartalmazza a folyó magyar-ukrán határszakaszának részletes állapotleírását, valamint a meder stabilitásának biztosítására, a partvédelmek megerősítésére és a medertisztítás egyeztetett módon történő végrehajtására javasolt intézkedéseket. A kormány meghatalmazott-helyettesek egyetértettek a koncepcióval, és azt jóváhagyásra a Kormány meghatalmazottak elé felterjesztik.

A Felek szakértői tájékoztatták egymást a közös magyar-ukrán vízrajzi távmérő rendszer (ÁIR-„Tisza”) működésének javítása érdekében 2023-ban végzett feladatokról és munkákról is, amely biztosította a rendszer megfelelő és jelentős fennakadások nélküli működését.

A találkozó keretében sor került a közös érdekeltégű vízgazdálkodási létesítmények őszi szemléjére a Tisza folyó magyar területen lévő vízgyűjtőjén. A területi program részeként a Felek szakértői megtekintették a

Tisza és a Kraszna folyók vízgazdálkodási létesítményeit és árvízvédelmi gátjait, a Beregi árapasztó tározó be- és kieresztő műtárgyát, a Kocsordi fejlesztett távmérő állomást, valamint a Nagyecsed községben lévő szivattyútelepet. A szakértők megállapították, hogy a műtárgyak kiváló állapotban vannak, megbízható védelmet biztosítanak a vizek káros hatásai ellen a lakosság részére.

Külön napirendként szerepelt az, hogy a Felek kölcsönösen tájékoztatták egymást az Európai Szomszéd-sági Támogatási Eszköz (ENI) támogatásával elnyert közös projektek előrehaladásáról. A Felek elhatározták, hogy 2024 januárjában szakértői egyeztetésen véglegesítik az Interreg VI-A NEXT Magyarország-Szlovákia-Románia-Ukrajna programban benyújtani tervezett közös pályázatokat.

A találkozó eredményeit összegezve a Kormány meghatalmazott-helyettesek megállapították, hogy a Felek szakértői eredményes munkát végeztek a határvizeken az együttműködés minden szegmense területén és általuk jegyzőkönyv aláírására került sor.

A meghatalmazott-helyettesek aláírták a jegyzőkönyvet az ülés végén

Magyar - Román Vízminőségi Albizottság ülése Baktalórántházán

Nagy Zoltán határvízi titkár

A Bizottságok vezetői kézjegyükkel látták el a jegyzőkönyvet

Igazgatóságunk rendezte a soron következő Magyar-Román Vízminőségi Albizottság találkozóját, 2023. november 6-9. között Baktalórántházán, melyen igazgatóságunktól Veres József osztályvezető, Nagy Zoltán határvízi titkár vettek részt. A magyar Fél küldöttségét Némethy Tímea, az ATIVIZIG dolgozója vezette.

Az ülésen a szakértők áttekintették az aktuális feladatokat az alábbi napirendi pontok szerint:

- A „Szabályzat a magyar-román határt alkotó, vagy a határ által átmetszett folyókon a vízminőség követésére” című dokumentumban foglaltak teljesítésének áttekintése.
- A „Szabályzat a magyar-román határt alkotó, vagy a határ által metszett vízfolyásokon a rendkívüli veszélyes

szennyezések káros hatásainak megelőzése, elhárítása, csökkentése és ellenőrzése esetén követendő eljárásra” című eljárásban foglaltak teljesítésének áttekintése.

Az Egyebek napirendi pontban a magyar Fél tájékoztatta a román Felet, hogy a 2023. évre vonatkozóan az ATIVIZIG és a „Román Vizek” Nemzeti Hivatal, valamint a Meliorációs Nemzeti Ügynökség között, mezőgazdasági területek öntözését szolgáló vízhozamok és vízmennyiségek átvezetésére irányuló vízgazdálkodási szolgáltatói szerződéseket nem kötöttek meg, vízáradásra nem került sor, így a vízáradás elmaradása az azzal érintett magyarországi vízfolyásokon vízminőségromlást okozott. A magyar Fél kérte a román Felet, hogy a 2024. évi vízártékelés lehetőségé-

nek megteremtése és a vízszolgáltatás újra indítása érdekében mindent tegyen meg.

Szakmai tanulmányút keretében a küldöttségeknek lehetőségük volt megtekinteni a Tisza-vásárosnaményi és a Szamos olcsvai szelvényekben 2019-ben megvalósított hulladékmentesítési rendszer műszaki elemeit, ahol a Folyamos Szakasz mérnök-ség dolgozóinak részletes tájékoztatást adtak az elmúlt időszak itt lezajlott eseményeiről.

A Felek az elkészült jegyzőkönyvet jóváhagyásra felterjesztik a Magyar-Román Vízügyi Bizottság számára.

„Megtalálni helyünket a szakmában és a magánéletben egyaránt”

Interjú Dávid Zoltán szakaszmérnök helyettessel

Nádasi Zoltán múzeumi ügyintéző

2023. szeptember 18-án volt az utolsó aktív munkanapja Dávid Zoltánnak, a Nyíri Szakaszmérnökség szakaszmérnök helyettesének. A vízügyi szolgálatban 46 évet dolgozott folyamatosan, több területen is helyt állva. Jól ismeri az igazgatóság egész munkáját, és szívesen mesélt a közel fél évszázados itteni tevékenységéről. A beszélgetésünk egy pénteki napon zajlott, s ennek jelentősége már az első kérdésnél kiderül...

- Hol és mikor születél, milyen iskolákat végeztél?

Karcagon születtem 1959. március 13.-án, pénteken. Igen, péntek 13. volt akkor, de ez nekem egy szerencsés nap, mert olyan szerencsés embernek tartom magam, akinek „bejött az élet”. Nyíregyházán jártam általános iskolába, majd a Vásárhelyi Pál Építőipari és vízügyi Szakközépiskolában (közismert nevén ÉVISZ) érettségiztem 1977-ben.

- Miért a vízügyi pályát választottad?

Vízügyi dinasztiából származom, mondhatni nem is merült fel más alternatíva. A családban több vízügyi is volt. Édesanyám műszaki rajzolóként, édesapám építésvezetőként, nagyapám munkavezetőként, az egyik nagybátyám gátorként, a másik pedig földmunkagép kezelőként dolgozott a vízügynél. Így már gyermekként alkalmam volt megismerni ezt a területet. Nyáron, mikor vége lett a tanévnek, apu felkért magam mögé a motorra, amikor motorral járt, és vitt ki vidékre. Tehát láttam, hogy „miket művel”. Később autóval jártunk, a szünidőket mindig vele töltöttem kint, terepen.

- Megeresztetted ezt a közeget?

Tetszett, amit apunál láttam, aki folyamatosan építésvezető volt. Nyíregyházáról járt ki Vásárosnaményba, meg a Tiszán végig Tiszabecstől Tokajig. A Tisza mellett a Szamos folyó is a

Dávid Zoltán (balra) osztagvezető helyettesként irányítja az árvízvédelmi gyakorlatot 2002-ben

munkaterülete volt. Az utolsó meder-átvágást ő irányította Tizzaszalkán, illetve a Szamoson is.

- Édesapád Állami Díjat is kapott a munkájáért, amely a Felső-Tisza-vidéki Vízügyi Igazgatóság (FETIVIZIG) Vízügyi Történeti Gyűjteményében tekinthető meg.

Ezt nagy megtiszteltetésnek éltem meg, hiszen ez a kitüntetés nem volt mindennapos dolog. Édesanyámmal megbeszéltem, és elhoztam ide, a Múzeum pedig egy vitrint készített neki. Itt van a legjobb helyen, otthon be lenne téve egy szekrénybe, ahol senki sem láthatja. Büszke vagyok az édesapámra, a példaképem. Én a nyomában nem vagyok, de a céljaimat azért elértem, végig dolgoztam itt az egész életemet. Az iskola befejezése után egyből az igazgatóságra jöttem dolgozni, és innen megyek nyugdíjba.

- Hosszú utat jártál be a vízügynél.

Igen, 1977. szeptember 1-én kezdtem, először az igazgatóság Músza-

ki Tervezési Osztályára kerültem szerkesztő gyakornoki munkakörbe. A munka mellett szereztem üzem-mérnöki diplomát a Pollack Mihály Műszaki Főiskola Általános és Mezőgazdasági Vizsgadalkodási szakán 1984-ben, Baján.

- Mennyire volt ez nehéz a távolság miatt és a munka mellett?

Nehéz volt, persze, de nem cserélném el semmiért. Megint csak azt mondhatom, hogy szerencsém volt. Jó társaságba kerültem, akikkel segítettük egymást, kinek mi ment jobban, így a jobbak közé tartoztunk. Bár az első év nagyon keserves volt, aztán kialakult minden, jól éreztem magam végig a 4 év alatt.

- Utána megszerezted egy gazdasági szervező szaküzem-mérnöki képesítést is 1989-ben. Erre miért vállalkoztál?

Úgy gondoltam, hogy egy műszakisnak a közgazdaságban is valahol benne kell lennie. Üzem-mérnök gazdaságszervező lettem, ami közgaz-

dasági rész volt, tehát pl. könyvelni is tanultunk. Ez később nagyon megkönnyítette a munkámat, mert így jobban belelátam a költséges dolgokba, a könyvelésekbe, a költségszámításba, tehát nagyjából értettem, hogy mit csinálók, nem csak úgy elmondták.

- Melyek voltak a következő állomások?

1985. február 1-i hatállyal áthelyeztek és kineveztek a vásárosnaményi székhelyű Folyószabályozási Üzem vezető-jévé, majd 1990. és 1994. között a Mélyépítő Üzem üzemvezetői munkakörét láttam el. 1994 nyarán kerültem a Vízkárelhárítási Osztályra árvízvédelmi ügyintézőnek. 1997. december 1-től áthelyeztek az I. sz. Szakasz-mérnökséghez felügyelői munkakörbe. Hét év területi munka után az Árvízvédelmi és Folyószabályozási Osztályhoz neveztek ki osztályvezető-helyettesnek. 2012. októbertől a Nyíri Szakasz-mérnökség szakasz-mérnök helyettesi pozíciójában tevékenykedtem egészen a nyugállományba vonulásomig.

-Több változás is volt tehát a vízügyi pályafutásodban. Ezek közül a munkakörök közül mit tudnál kiemelni, melyik volt a legkedvesebb?

Mind nagyon tetszett, így utólag nem cserélném el egyiket sem. Mindig azt mondtam, hogy a felügyelőnek van a „legjobb dolga”, egy árvizes osztályvezető helyettesnek lenni pedig egy megtiszteltetés, szerintem az a szakma csúcsa. Mindegyik a hasznomra vált, mindegyikből tanultam, mind-

egyik adott valamit. Nagyon bízom benne, hogy én is tudtam adni mindenhol valamit.

- Ezek az új kihívások inspiráltak Téged?

Természetesen. A legnagyobb kihívást talán az árvizes osztályvezető helyettesi munkakör jelentette. Ott az igazgatóság összességében kellett gondolkodni, valamennyi beruházást követni, koordinálni. A munkatársak közül szerencsére mindig mindenhol maximálisan partner volt mindenki.

- Volt-e olyan kolléga, akinek különösen sokat köszönhetsz?

Nehéz bárkit kiemelni, talán Kerti Andort mondhatom, aki védelmi osztályvezetőm is volt.

- Hány védekezésben vettél részt?

1992-től mindegyikben. Csak a nagyobbakat tudom felsorolni, 1994, 1995, 1998, 2000, 2001, 2002 Budapest, 2006 Szolnok, 2010 Edelény, 2013 Budapest, Szob, a dunai árvíznél. Ahová az osztag kivonult, oda mentem, hiszen osztagvezető helyettes voltam, nem maradhattam ki soha. A megyénkben 2001. volt az utolsó igazi kivonulásunk éve, ott gátszakadás is volt akkor Tarpánál. A védekezések embert próbálóak voltak, büszke vagyok, hogy én is ott lehettem ezeken.

- A munkáért több kitüntetést is kaptál, felsorolni is nehéz lenne azokat. Melyiket érzed a szívedhez legközelebb állónak?

Mindegyiket annak érzem, mert mindet megtiszteltetés megkapni. Szerencsés voltam azért is, mert mindig észrevették, hogy jól csinálók valamit, és azt díjazták is.

- Melyek a szabadidős elfoglaltságaid, hobbyd?

Van egy kis ligetes üdülő kertem Császárszálláson, ahová saját kezűleg egy faházat építettem, szeretek barkácsolni. Emellett nagyon kedvelek biciklizni, kirándulni. Mióta időmilliomos lettem, tudok magammal többet foglalkozni. Ha nem esik az eső, minden nap megyek minimum 50 percet biciklivel, tehát sokat mozgok.

- Milyen terveid vannak a még?

Szeretnék minél több helyre eljutni biciklivel itthon és külföldön. Olaszország a kedvenc országom. Ha ezt meg tudom csinálni, akkor ez azt jelenti, hogy jó erőben és egészségben vagyok. Mindenképp próbálok folyamatosan aktívnak lenni. Az életfilozófiám: „Élni és élni hagyni”. Egy elégedett, boldog embernek tartom magam, aki megtalálta a helyét mind a szakmában, mind a magánéletben. Mi kellhet még?

Dávid Zoltánnak nyugállományba vonulása alkalmából gratulál a FETIVIZIG valamennyi dolgozója, jó egészséget és sok boldogságot kívánva a nyugdíjas éveikhez!

25 éve vonult le „az évszázad árvize” a Felső-Tiszán

Dajka István osztályvezető

1998-ban áprilistól fordult csapadékosra az időjárás. Folyóinkon egymást követték az árhullámok. A június és a július hónap ár- és belvízvédekezéssel telt. A Krasznán 37 napig tartott a nyári árvíz, amely során hazai szakaszon nem, de Romániában megdőlték a korábbi vízállás maximumok (LNV). A csapadékos nyár után ősszel is több esett az átlagnál, így a Milota, Kisar, Panyola térségében összesen 3,6 km hosszban megkezdett Tisza balparti töltésfejlesztési munkákkal a kivitelezők nem haladtak, ami a megbontott töl-

téstest miatt védekezési szempontból kockázatot jelentett.

Októberben egymást követték a ciklonok. A Nagygág, a Tarac, a Fekete- és Fehér-Tisza vízgyűjtőjén a havi csapadéktöbblet elérte a 150%-ot. Az árvízletétrehozó csapadékperiódus két ciklusból tevődött össze. Október 27. és november 2. között 30-150 mm csapadék volt a Felső-Tisza vízgyűjtőjén. A legtöbbet a Tisza jobboldali mellékágai kapták. Az 1000 méter feletti területeken hó esett, amely később elolvadt, növel-

ve a lefolyást. Ebből az LNV-t 1,0-1,5 méterrel megközelítő, III. fokú árhullám alakult ki a Záhony feletti Tisza szakaszon, Tiszabecsnél 526 cm-es, Vásárosnaménynál 820 cm-es tetőzéssel. Lejjebb a Tiszán II. fokú vagy azt megközelítő vízszintek mellett folyt a védekezés. A Túr mentén III. fokú, a Kraszna védvonalain I. fokú készülség volt elrendelve.

Vásárosnamény és Szatmárcseke között éppen visszahúzódott a medrébe a Tisza, amikor november 3-án délutántól másnap reggelig Kár-

pátalján újabb, átlagban 47 mm, a Tarac és a Nagygág mentén 70-100 mm, majd néhány órás szünet után november 5-én reggelig újabb, még intenzívebb – a Tarac, a Talabor, a Nagygág és a Borzsa vízgyűjtőjén – a 100 mm-t is meghaladó esőzés volt. A 3 napos csapadékösszeg mintegy 3500 km²-en a 200 mm-t is meghaladta, ami igen ritka, a számítások szerint 200-300 évenként egyszer előforduló jelenség. Az észak-erdélyi, vagyis a baloldali mellékfolyók vízgyűjtőjén jóval kevesebb esett, ugyanis a tartós délnyugati áramlás mellett az orográfia (a hegygerincre merőleges feláramlás) csapadéknövelő hatása Kárpátalján érvényesülhetett.

A kárpátaljai mellékfolyókon az újabb tetőzés november 5-én 0 és 4 óra között következett be. Árhullámaik a főfolyón, vagyis a Tiszán levonuló árral találkoztak, így megdőltek az addig észlelt maximumok. Rahónál 12 órán keresztül az LNV közelében volt a vízállás, amely jól mutatja az elinduló árhullám rendkívüli tömegét. Técsőn 46 cm-rel dőlt meg az LNV. A rendkívüli árvízi terhelésnek a töltések ukrán területen nem tudtak ellenállni, ezért november 5-én délután a Tisza balparti töltésében Királyházánál és Tiszabökénynél, este a Tisza jobbparti töltésében Csetfalvánál alakult ki töltésszakadás. Ezek árapasztó hatásának ellenére Tiszabecsnél 28 cm-rel, Tivadarnál 93 cm-rel, Vásárosnaménynél 11 cm-rel tetőzött a Tisza a mindaddig legmagasabb (1970. évi) vízszint fölött.

Az érkező nagy árvízre tekintettel Fazekas László védelemvezető november 4-én 15 órakor – a készültségi szint alatt 154 cm-rel – I. fokú árvízvédelmi készültséget rendelt el a Tiszabecs-Vásárosnamény közötti védvonalakra, így növelve a felkészülés időelőnyét. A FETIVIZIG védelmi osztaga is mozgósítva lett, és kivonult a Milota-Tiszakóród közötti védvonalra. A védelemvezető elrendelte a védelmi törzs megerősítését, az összes szakcsoport működését, és az építés alatt lévő töltésszakaszok bevédésének azonnali megkezdését. Egyúttal az Országos Műszaki Irányító Törzstől 3 védelmi osztag és műszaki irányítói létszám átvevését kérte a vízügyi igazgatóságok állományából.

A Hidrológus szakcsoport november 4-én éjfél előtt kiadott vízállás előrejelzése LNV feletti, 700-740 cm-es tiszabecsi tetőzéstől szólt. A védekezés helyi irányítói meghatározták a

Nyúlgát építés Milota térségében

kritikus töltésszakaszokat, felmérték az erőforrás szükségleteket, és neki-láttak a védekezés műszaki szervezéséhez. A Megyei Védelmi Bizottság november 4-én éjfélikor összeült és meghozta a szükséges intézkedéseket. Elrendelte a Honvédség és a PV komplex alegységek készenlétbe helyezését, valamint a védelmi munkákhoz a közérő biztosítását.

November 5-én 7:45-kor a védelemvezető III. fokú készültséget rendelt el a Tisza teljes igazgatósági védvonalaira, és kezdeményezte a rendkívüli készültség elrendelését. A veszélyhelyzetet a Kormány 11:45-kor rendelte el a Tisza és a Lónyay-főcsatorna védvonalaira valamint a Szamos és a Kraszna torkolati szakaszaira.

A heves áradás következtében november 5-én az esti-éjszakai órákban a Tiszakóród-Tiszabecs közötti szakaszon kb. négy kilométeren kritikus helyzet alakult ki, ahol homokzásokból a koronán épített 40-70 cm-es magasztást (a nyúlgátakat) is meghágtá a víz, de a vízügyi erők, a polgári védelem, a honvédség, a határőrség és a közérő közös erőfeszítése révén sikerült a katasztrófát, vagyis a töltésszakadást elkerülni. Milota térségében 350 m hosszban a töltésépítés miatt megbontott töltést kellett bevédni, illetve magasztítani. Az árvízveszély miatt Tiszakóród, Tiszacsécse, Milota településekről 850 fő kitelepítése történt meg. Tiszabecsnél a tetőzés november 6-án 2 és 4 órakor következett be 708 cm-es (LNV+28 cm) vízállásnál.

November 6-án este és éjszaka Szatmárcseke-Olcsvaapáti, illetve a Tarpa-Vásárosnamény közötti véd-

vonalon kellett meghágás, szivárgás, csurgás ellen védekezni. A védekezési vonalon közel 5 km hosszúságban elérte vagy meghaladta a töltéskoronát az árvízszint, további 34 km-en pedig kevesebb, mint 50 cm-re megközelítette. Kisar térségében két szakaszon a töltésépítés miatt meg volt bontva a töltés, amelynek magasztását a kivitelezők bevonásával sikerült időben elvégezni. A töltések állékonyságának megőrzése érdekében bordás megtámasztás építésére is szükség volt. A munkát nehezítette az előterek átázása, járhatatlanná válása. A legkritikusabb helyzet november 6-án délután és éjszaka a Tisza jobbpart 62+500-62+600 tkm között, az ukrán-magyar országhatárral párhuzamos töltésszakaszon alakult ki, ahol a töltéssel színelő vízszintnél a mentett oldali rézsú kb. 20 m hosszban megcsúszott, és töltésszakadás veszélye állt fenn. A határozott műszaki irányításnak, a helyszínen megfelelő mennyiségben rendelkezésre álló védelmi anyagnak, és védekező erőknek köszönhetően bordás megtámasztással sikerült a töltés állapotát reggelre stabilizálni. Az utólagos vizsgálat megállapította, hogy a megcsúszásban a magas vízállás és a pánikba esett lakosság szakszerűtlen tevékenysége mellett a töltésláb eljárásának is meghatározó szerepe volt.

A Tisza jobbparti töltés 52+500 tkm szelvényében (Tivadarnál), az 1947-es gátszakadás helyén buzgár alakult ki, amelyet egy 4 m átmérőjű ellennyomó medence segítségével sikerült ártalmatlanítani. November 7-én a Tisza jobbpart 48+900 tkm szelvényénél 300 m hosszban, Gulács tele-

TÖRTÉNELEM

püléstől távoli helyen, rézsúcsúszás ellen kellett beavatkozni, amelyhez a szükséges anyagot csak nagyon nehezen tudták beszállítani és a töltésmegtámasztást kiépíteni.

Az árhullám november 6-án Tivadarnál 958 cm-es, Vásárosnaménynál november 7-én 923 cm-es vízállás-

A rendkívüli készültség november 17-ig állt fenn. A tarpai és a tivadarni őrzésben a védképesség helyreállításáig, december 9-ig III. fokú készültség volt fenntartva. A töltéseken megépített ideiglenes művek (magasítások is) a helyükön maradtak, amelyeket csak a tavaszi árvizek levonulása után bontottak el.

kiépítettségén), másrészt a védelmi szervezet felkészültségén és a védekezésben közreműködő szervezetek – beleértve a külföldi partnereinket is – eredményes együttműködésén, harmadrészt a vízügy szakmai színvonalán múlik. Beigazolódott, hogy a sikeres védekezéshez elengedhetetlen az időben rendelkezésre álló,

Védekezési képek Kisvarsány, Tarpa, Panyola és Tiszacsécse települések térségéből

nál tetőzött. A mért legnagyobb vízhozam Tivadarnál 3550 m³/s, Vásárosnaménynál 3488 m³/s, Záhonyonál 3890 m³/s volt, amelynek meglepően nagy hányadát, 80-90%-át a főmeder vezette le. Október 29-november 15. között Tivadarnál 2,1 km³, Záhonyonál 3,3 km³ víztömeg folyt le. (Ez kb. egyharmada egy átlagos éves lefolyásnak!)

A Vásárosnamény-Záhony közötti védvonalakon a tetőző vízszint nem érte el, csak max. 10-20 cm-rel megközelítette a koronát, de a nagyobb tartósság miatt átázás, felpuhulás, buzgár, hullámverés ellen kellett védekezni. Záhony és Tiszabercel között szivárgás, csurgás és három buzgár miatt kellett beavatkozni. A Tisza visszaduzzasztó hatása miatt a Lónyay-főcsatorna magassági hiányos védtöltésein nyúlgátépítést, az átázott szakaszokon megtámasztást kellett kiépíteni.

A védekezésben egyidejűleg védekezők maximális létszáma közel 12 ezer fő volt, amelyből 850 fő volt vízűgyes. Hét védelmi osztag dolgozott a területen. A védelmi munkákhoz felhasználtak 656 ezer homokzsákot, 32 ezer m³ homokot, 2.120 tonna követ, 18 ezer m² geotextíliát, 62 ezer db fákllyát.

Az árvíz során bebizonyosodott, hogy a kevés a felkészülési idő miatt az előírás szerinti magasságra és szelvényméretre kiépített töltések nyújtának kellő biztonságot. A felső-tiszai töltésrendszer 1997-ben megkezdett fejlesztését gyorsított ütemben tovább kell folytatni. Rávilágított a vízrajzi távmérőrendszer fejlesztésének szükségességére. Mára 192 állomásból álló, a vízgyűjtő ukrainai, kárpátaljai területére kiterjedő vízrajzi és hidrometeorológia rendszerünk épült ki. Ma is helytálló következtetés, hogy a védekezés sikere egyrészt a védművek jó karbantartottságán (és

megbízható információ, amelyhez a hírközlési eszközök fejlesztése is szükséges. Az 1999. tavaszi védekezéskor a műszaki irányítóknak már korszerű URH készülék és mobil telefon állt rendelkezésére. Egyértelműen kiderült, hogy a Honvédségre, és minden szervezett erőre az árvízvédekezésben nagy szükség van.

Az 1999-ben végzett árvízszimulációs vizsgálatok eredményei rámutattak arra, hogy még az 1998. novemberi árvíznél is kialakulhat sokkal kedvezőtlenebb helyzet, amikor jobb és a balparti mellékfolyók rekord méretű áradása együtt következik be. 2013-ban az új mértékadó árvízszintek kiszámításánál figyelembe vették ezt a lehetőséget is. Ilyen árvízi helyzetek kezelése igen nehéz feladat elé állítana bennünket ma is, pedig 1998 óta mintegy 163 km hosszban volt töltésfejlesztés a FETI-VIZIG illetékességi területén.

Továbbképzések az igazgatóságon

Luczáné Madai Zsuzsanna oktatási-képzési referens

Az őszi időszak is eseménydús volt a továbbképzés területén is. Szeptember hónapban a szakaszmérnökségek fizikai dolgozóinak belső képzéseket tartottunk több alkalommal. Októberben KRESZ ismereteket frissíthették fel a résztvevők és tesztelheték tudásukat. Novemberben online képzésen vettek részt kollégáink, ahol egy igen érdekes témában - Az energiagazdálkodás aktuális kérdéseiről - érdekes előadást hallhattak.

„Környezettudatos és energiahatékonysági szemléletformálás” címmel tartott jelenléti képzést kiváló kollégánk november végén. Az oktatáson résztvevők a fenntarthatóságról, környezettudatosságról, energia és víz megtakarításról, az igazgatóság hulladékgazdálkodásáról kaptak egy átfogó ismeretet a színvonalas képzés során.

Az e-learning képzéseket egészen december elejéig végezheték el

és gyűjthették pontjaikat munkatársaink.

Az év végéhez közeledve elmondhatjuk, hogy a jogszabályban előírt minimális 15 %-ot minden továbbképzésre kötelezett dolgozó teljesítette.

Idén ősszel is nyílt nap volt az ÉVISZ-ben

Farkasné Galyas Nóra PR referens

Az őszi iskolakezdet követően ÉVISZ-ben már évek óta hagyománynak számít az ún. nyílt nap, amelyen a továbbtanulni kívánó nyolcadik osztályosok kaphattak bepillantást az intézmény életébe. Idén október elején rendezték meg az eseményt, amelynek helyszíne a Nyíregyházi Szakképzési Centrum (SZC) Vásárhelyi Pál Építőipari és Környezetvédelmi-, Vízügyi Szakgimnáziuma (közismert nevén ÉVISZ) Vasvári Pál utcai épülete volt.

A technikum igazgatójának, Barna Zoltánnak a megnyitóját követően Bodócsné Vinnai Klára igazgató-helyettes asszony bevezetőjében hangsúlyozta, hogy a nagy múltú iskolájukban a képzés 5 éves, technikus végzettséget kínál hat szakmai területen.

Az oktatás két ágazatra tagolódik (építőipar, környezetvédelem-vízügy), ahova 64-64 tanulót tudnak felvenni. Ezek mellett kínálják még a Honvéd Kadét Programot is. Aki ebbe bekapcsolódik, az ösztöndíjban részesül. A felvételt nyerteknek igény esetén kollégiumi férőhelyet is tudnak biztosítani. A jól tanuló diákok

Lucza Zoltán tartott előadást az érdeklődő diákoknak

eljuthatnak Európa különböző városába - angol nyelvtudás birtokában - az ERASMUS program keretében.

A rendezvényen több lehetséges jövőbeni munkaadó képviselője is jelen volt, többek között a MÁV, a KEVIZ 21 Zrt., a Magyar Közút és a

Szabolcs-Szatmár-Bereg Vármegyei Kormányhivatal. Ők a saját szakterületeik bemutatásával kínáltak elhelyezkedési perspektívákat a hallgatóság számára.

Természetesen a FETIVIZIG ezúttal is képviseltette magát. Az egyko-

ri „ÉVISZES” diák, Lucza Zoltán, a Vízrajzi és Adattári Osztály osztályvezetőjének előadása elsősorban a sokrétű és összetett vízügyi tevékenység bemutatásán alapult.

Akik a középiskolai évek után még a felsőoktatásban is tovább szeretnék folytatni tanulmányaikat, azoknak érdemes volt meghallgatni a Budapesti Műszaki Egyetem (BME) Építőipari Karáról szóló tájékoztatást is.

Az előadásokat követően a nyolcadikos tanulóknak és szüleiknek lehetőségük volt bejárni az épületet, megtekinteni a tanműhelyeket, valamint a Honvéd Kadét bemutatót is az iskola udvarán.

SZEMÉLYI HÍREK

Luczáné Madai Zsuzsanna oktatási-képzési referens

Új közalkalmazotti munkatárs:

- **Baksa János** *vízépítőipari szakmunkás (Folyamos Szakaszmerőnség)*
- **Fehérné Gyafka Nikolett** *közfoglalkoztatási ügyintéző (Nyíri Szakaszmerőnség)*
- **Varga Anikó** *közfoglalkoztatási ügyintéző (Nyíri Szakaszmerőnség)*
- **Varga Béláné** *üzemfenntartói ügyintéző (Folyamos Szakaszmerőnség)*
- **Kovács Dénes** *vízépítőipari szakmunkás (Folyamos Szakaszmerőnség)*
- **Szabó Norbert** *folyó- és tógazdálkodási referens (Árvízvédelmi és Folyógazdálkodási Osztály)*
- **Tihor-Ónodi Anett** *informatikai és hírközlési referens (Informatikai Osztály)*
- **Zajzon Áron** *gépészeti ügyintéző (Szatmári Szakaszmerőnség)*
- **Zsófi Nikolett** *víziközmű referens (Vízvédelmi és vízgyűjtő-gazdálkodási Osztály)*

Közalkalmazotti munkaviszonya megszűnt:

- **Bajusz-Nagy Rita** *pénzügyi referens (Nyíri Szakaszmerőnség)*
- **Hajdu Anikó** *víziközmű referens (Vízvédelmi és vízgyűjtő-gazdálkodási Osztály)*
- **Petrucz János Tamás** *szereőipari szakmunkás (Nyíri Szakaszmerőnség)*
- **Tisza Gábor** *gát- és csatornaőr (Nyíri Szakaszmerőnség)*
- **Tisza Tibor** *gépészeti referens (Felsőszabolcsi Szakaszmerőnség)*

Közalkalmazotti munkaviszonya nyugdíjazás miatt megszűnt:

- **Farkas János** *gépkezelő (Folyamos Szakaszmerőnség)*
- **Marozsán Sándor** *gát- és csatornaőr (Felsőszabolcsi Szakaszmerőnség)*
- **Orosz János Miklósné** *területi műszaki ügyintéző (Folyamos Szakaszmerőnség)*

GYÁSZHÍREK

Az elmúlt időszakban végső búcsút vettünk

Buzga Miklós *nyugállományú osztályvezetőtől (élt 83 évet),*

Kalapos Pál *nyugállományú talajlabor munkatárstól (élt 83 évet).*

Emléküket kegyelettel és tisztelettel megőrizzük.

Gratulálunk... Gratulálunk... Gratulálunk...

Elismerés Nemzeti ünnepünk október 23-a alkalmából

Nemzeti ünnepünk október 23-a alkalmából kiemelkedő és példamutató szakmai munkája elismeréséül Láng István főigazgató úr, *Főigazgatói Tárgyjutalom* kitüntetésben részesítette **Zeke Bernadett** a Folyamos Szakasz mérnökség dolgozóját. A jeles eseményt 2023. október 20-án tartották az Országos Vízügyi Főigazgatóságon.

Munkatársunk több mint 15 éve szolgálja a hazai vízügyi ágazatot. Először 2007. júliusában mint közfoglalkoztatott adminisztratív dolgozó állt munkába. 2022. január 01-től mint mb. kirendeltség irányító látja el mindennapi feladatait. Fő feladata a szakasz mérnökség gazdasági egyensúlyának folyamatos biztosítása, az igazgatósági alapfeladatok ellátásának elősegítése. Munkáját precizitás és kiemelkedő szakmaiság jellemzi.

Zeke Bernadett a műszaki főigazgató-helyettes úrral az ünnepségen

Az igazgatóság 2023. december 15-én tartotta hagyományos évzáró és kitüntetési ünnepségét a meghívott vezetők és elismerésben részesült dolgozók részvételével.

Aranygyűrű tárgyjutalomban részesültek:

Lukovics Sándor gát- és csatornaőr, **Madarasi Attila** gát- és csatornaőr, **Pethő István** gépjárművezető.

Vízkárelhárításért kitüntetésben részesültek:

Csizmazia Tamás szakágazati vezető, **Filep Gyula** szakasz mérnök helyettes, **Lőrincz Róbert** osztályvezető, **Sándor Attila** szakasz mérnök.

Kiváló Dolgozó kitüntetésben részesültek:

Csepelyi István szerelőipari szakmunkás, **Éles Viktor** informatikai és hírközlési referens, **Horányi András** területi műszaki ügyintéző, **Kinné Péntes Anita** pénzügyi referens, **Koi Tímea** szakasz mérnök-helyettes, **Kozmáné Károly Szilvia** pénzügyi referens, **Molnár Erzsébet** felszíni vízkészlet-gazdálkodási referens, **Némethné Tóth Katalin** csoportirányító, **Paczári András** területi felügyelő, **Szamos Máté** monitoring referens, **Tóth Józsefné** létesítményüzemeltető, **Vécseiné Tolnai Irén** csoportirányító.

Igazgatói Dicséretet vehettek át:

Farkas László matróz, **Farkas Sándor** matróz, **Gavallér Gábor** gát- és csatornaőr, **Juhász Mihály** vízrendezési referens, **Juhászné Benczur Ágnes** csoportirányító, **Király Béla** területi felügyelő, **Krajecz Andrea** adminisztrátor, **Mártonné Viski Bernadett** üzemfenntartási referens, **Nagy Krisztián** osztályvezető, **Sárosi Adrienn** igazgatási referens, **Szűcs Beatrix** közfoglalkoztatási referens, **Valendorfean Barbara** árvízvédelmi referens.

Az elismerésekhez szívből gratulálunk, kívánunk kollégáinknak további sikereket, eredményeket!

In memoriam Buzga Miklós

Pesel Antal ny. gazdasági igazgató-helyettes

Havas, koratéli időben kísértük utolsó útjára november 30-án Buzga Miklós egykori osztályvezetőt. A munkaügyi (korábbi nevén igazgatási, ma közfoglalkoztatási) egység nagy tekintélyű irányítója volt 1993 és 2004 között. Ma már kevesen vannak az igazgatóságon, akik együtt dolgoztak vele.

A nyírszőlősi család tizedik gyermeke azonban már 1964-ben az igazgatósághoz került, előbb az egykori gépüzembe, de már a hatvanas évek végétől munkaügyi feladatokkal foglalkozott. A ranglétrát bejárva, folyamatosan képezve magát, a hetvenes évek elejétől vezető beosztásokat töltött be.

De mitől vált ő az igazgatóság – sőt, az ágazat - legendás alakjává négy évtizedes pályafutása során?

Amikor 1990-ben megalakult a független vízügyi szakszervezet, őt választották titkárnak, amely beosztást tíz évig töltött be. Sem a dolgozókat nem zavarta, hogy ő ekkor munkaügyi vezető volt, sem az igazgatóság vezetése nem érzékelt összeférhetlenséget: mert realista volt, az érdekek és lehetőségek harmonizálója. Az ágazati szakszervezet, a VIOSZ is rendszeresen igényt tartott a munkaügyi, munkajogi szakmai tudására a különböző kezdeményezések megfogalmazásában, véleményezésében.

Hosszú évekig volt bírósági ülnök, ahol nem csak „ült”, hanem a bí-

Buzga Miklós

rök gyakran kérték a véleményét az ügyek mérlegelésében.

Nagy szakmai tudása – amely sok-sok jogszabály olvasás és értelmezés eredménye volt – mellett a szerénysége, szakmai kíváncsisága mindig megmaradt. Igényelte a fontosabb jogszabályi előírások megvitatását, a lehetőségek elemzését. Gyakran fordult helyetteséhez is egy-egy érdekes kérdés körüljárásához: „Te Pityu,…”

Sok nehéz helyzetet éltünk meg együtt - létszám leépítés, nagy védekezések, átalakulások, társaság alapítások – sok feszültséggel, érdekütközéssel, de nem emlékszem, hogy

valaha is felemelte volna a hangját. (Kivéve egy majálist, amikor ordító versenyt rendeztünk.)

Imádta a focit. Sokáig játszott az igazgatóság kispályás csapatában, egy időben a vele egykorú, későbbi igazgatóval ők alkották a „százéves hátvédsort” – 50 évesen is rúgták a bőrt. Aztán lelkesen menedzselte a következő generáció szereplését a nemzetközi tornákon.

Fegyelmezettségét, elkötelezettségét mi sem bizonyítja jobban, hogy amikor a realitástól eltérően nem őt nevezték ki osztályvezetőnek, zokszó nélkül, változatlan színvonalon végezte a helyettesi munkáját. És amikor a kinevező belátta a hibát és korrigált, úgy kezdte az osztályvezetői ténykedését, mintha meg sem történt volna az előzmény. De tudott kemény is lenni. Még a hetvenes években történt, hogy figyelmeztették: a nyakláncán lévő keresztet le kellene venni. Nem tette.

Munkáját 1970 és 2003 között számos elismeréssel, kitüntetéssel díjazták. Az igazi elismerés azonban a kollégák megbecsülése, tisztelete volt.

Szerető családjában 83 évet élt. Nyugodjon békében!

MHT hírek

Szikora Julianna MHT területi szervezet titkára

A Magyar Hidrológiai Társaság Szabolcs-Szatmár-Bereg Vármegyei Területi Szervezete 2023. szeptember 14-én helyszíni látogatást szervezett az épülő nyíregyházi stadion kivitelezési munkáinak megtekintése céljából.

A kivitelezést és egyéb kisebb tervezést végző Nyír-Wetland KFT egy látványos létesítményt hoznak létre, melyet egyéni tagtársunk Zemenszky Márió és kollégái a helyszínen mutattak meg. Sok mindent meg-

tudtunk az építés körülményeiről, a megvalósuló létesítményekről nem csak építészeti, de vízügyes szempontból is. A kissé csapadékos idő ellenére a területen felejthetetlen élménnyel gazdagodtak a Társaság

tagjai. Sajnos fényképet nem lehetett készíteni, de az építés menetéről, és az elkészült létesítményekről az interneten tájékozódni lehet.

Még további kettő – általunk szervezett - rendezvényen vehettek részt személyesen tagtársaink és az érdeklődők.

Október 26-án helyi szervezésben hallgathattuk meg „A Felső-Tisza vízgyűjtő ökológiai állapotának bemutatása a HUSKROUA/1702/6.1/0029. projekten keresztül” című előadást. A Szabolcs-Szatmár-Bereg Vármegyei Kormányhivatal Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Hulladékgazdálkodási Főosztály és a BioAqua Pro Kft vezetői tartottak egy színvonalas előadást, melyen megtudhattuk, hogy változik a körülöttünk lévő „vizes” élővilág, milyen módszerrel és hol, mikor vizsgálták.

Egy hónappal később november 23-án megemlékeztünk a 25 éve történt, a XX század legnagyobb árvizének elnevezett eseményről, melyről egy másik cikk számol be az újságban. Biztosítottunk lehetőséget arra,

Résztevők az árvízi évforduló alkalmával rendezett MHT ülésen

hogy a különböző MHT szakosztályok által máshol szervezett hibrid előadásokon online vegyünk részt közösen. Bár előtte lelkesedés volt, kevesen vettek részt.

Sajnos az a tapasztalat, hogy szeptember-október-november hónap-

ban olyan sok egyéb rendezvény van, hogy nincs résztvevő hallgatóság rendezvényeinken. Remélem, hogy a jövő évben tervezett eseményeinken majd több érdeklődővel számolhatunk.

Szakszervezeti hírek

Sárosi Adrienn alelnök

Az idei év sem volt eseménytelen, de ezek által a várt-váratlan események által napról-napra több tapasztalattal és tudással gazdagodtunk.

A megszokott ülésezéseken, csapatépítő programon és juttatásokon túl idén szerettünk volna visszahozni egy rég elfeledett hagyományt és Mikulás nap alkalmával köszöntöttük tagjaink gyermekeit egy kisebb csomag formájában. A tavalyi évhez hasonlóan a napokban kiosztásra kerülnek az utalvány formájában nyújtott karácsonyi ajándékok. A szakszervezet idén 7 alkalommal nyújtott születési, 6 alkalommal temetési, valamint 3 alkalommal szociális segílyt, összesen 320.000 Ft értékben. 3 fő nyugállományba vonuló kollégát is köszöntöttünk, akik üvegdíjban és utalványban részesültek. Ezek mellett természetesen 2023-ban is teljesítettük jogszabályi

kötelezettségeinket is a különféle bevallások és jelentések elkészítésével és benyújtásával.

Érdekvédelmi és érdekképviselői fronton is tevékenyek voltunk. A vízügyi ágazat személyi állománya társadalmi és anyagi megbecsülésének növelése érdekében tett lépések során véleményeztük a KÖVIOSZ elnökségével összhangban az ezzel megbízott munkacsoport által elkészített törvénytervezetet. Célunk hosszú távon rendezni az ágazat személyi állományával kapcsolatos problémás, vagy eddig le nem szabályozott részeket is, valamint egyfajta automatizmus beépítése, ezáltal az évenkénti béremelés lehetővé tétele.

Az idei évben sajnos a működésünkre nézve negatív változást is előre jeleztek a vonatkozó jogszabályok. Az egyik ilyen a tagdíjfizetést érinti,

ugyanis 2024. január 01. napjától a munkáltató nem vonhatja le és nem utalhatja át a szakszervezet részére a tagdíjat. Ennek okán az Alapszabályunk módosítása vált szükségessé, melynek részleteiről a Küldöttgyűlés a novemberi ülésén döntött. Az Alapszabály módosítását a napokban fogjuk kezdeményezni a Nyíregyházi Törvényszéknél. A változások részleteiről valamennyi tagunkat ki fogjuk értesíteni még december hónapban. Ez az intézkedés igen nehéz helyzetbe hozhatja a Szakszervezetet, ugyanakkor bízunk abban, hogy sikerült egy olyan tagdíjfizetési rendszert kialakítanunk, melyben mindenki megtalálja majd a számára legmegfelelőbbet. Reméljük, hogy tagságunk a jövőben is ilyen szép létszámmal fenn tud maradni. Célunk és tevékenységünk változatlan marad, azonban lehetőségeinkhez mérten igyekszünk egyre többet tenni az állomány érdekeiért.

Idén december 01. napjától tovább emelkedett a minimálbér és a garantált bérminimum összege, mely az igazgatóság állományát is jelentős mértékben érinti, ezáltal a bértábla tekintetében további összecsúszásokat tapasztalhatunk. A változások következtében módosításra került a vízügyi igazgatási szerveknél foglalkoztatottak közalkalmazotti jogviszonyának különös szabályairól szóló 391/2017. (XII. 13.) Korm. rendelet. A Szakszervezet elsődleges célja egy

legalább 35%-os általános béremelés elérése. Ennek érdekében egyeztetéseket folytatunk le az illetékes személyekkel és szervezetekkel, valamint december első felében országosan végrehajtott aláírásgyűjtésre is sor került, melyet eredményesen zártunk, hiszen a teljes állományunk vonatkozásában 92%-os támogatást sikerült megszerezni. Az országos szintű eredményre még várunk, de az már biztos, hogy az 86% fölött van. Egyeztetéseink során igyek-

szünk széles körben támogatókat találni kezdeményezésünk érvényre juttatásához. A Szakszervezet vezetése minden tőle telhetőt megtesz annak érdekében, hogy a kitűzött célt mihamarabb el tudjuk érni.

Az idei év hátra lévő részére mindenkinek nyugalmat, jó pihenést, kellemes és meghitt Karácsonyt, valamint egészségben és sikerekben gazdag Új Esztendőt kívánunk!

Jó élményekben, szép sikerekben gazdag ősz áll mögöttünk!

Radványi Ildikó elnök

Őszi programunk szeptember 6-án kezdődött, a Nyíregyháza és Térsége Nyugdíjas Szövetség által rendezett paprikáskrumpli főzőversenyyel, amire idén első ízben neveztünk be, és a Demjanovichné Éva és Molnárné Ica által főzött tarhonyás csodánk a 13 induló között, hagyományos ízvilágával elsőprő sikert aratott! Ugyanakkor párhuzamosan ügyességi vetélkedőt is tartottak, ahol 2 csapattal is indultunk, és ugyancsak elhoztuk az 1. helyezést! A díjként kapott ajándékokat majd a farsangi tombolán kisorsoljuk.

Szeptember 20-án a Nyíregyházi Sportcentrumban megrendezett korszakos Szépkorúak Sporttalálkozóján 28 fővel vettünk részt és a több mint 500 résztvevő között ismét szép sikereket értünk el! Asztalitenisz II. helyezett Nagyné Orosz Klára, III. Timkóné Ibolya. Atlétika: 400 m -es síkfutás: II. helyezett Fodorné Rácz Katalin, 400 m-es síkfutás (férfi) II. helyezett: Lendvai Attila. Kislabdadobás (női) III. Molnárné Ica, Kislabdadobás (férfi) I. helyezett: Lendvai Attila. Az ügyességi sorversenyen két csapatot indítottunk, az első csapatunk negyedik, a második ötödik helyezést ért el. Ezúton is szívből gratulálunk minden résztvevőnek, versenyzőnek és helyezetteknek!

Csoportkép a fővárosi Hősök Terén

Szeptember végén nyílt meg a Vánczi Mihály Múvelődési központban az Alkotó idősök pályázat kiállítása, ahova 4 résztvevőnk nevezett. Beugróként részt vett Zalaegerszegen a "Hetvenkedő-Hatvanasok" Országos Büntmegelőzési Vetélkedőn a Megyei Rendőrkapitányság csapatában Labantné Ági és Betlériné Julika két rendőrségi munkatárssal vállalva. Nagyon szép két nap volt sok izgalommal és játékkal. Első nap a Göcseji Falumúzeumban ügyességi verseny volt, amit 100%-ban első-

ként teljesítettek. A második napon a Mindszetyneum Múzeumban volt a szellemi vetélkedő, melyen a középmezőnyben végeztek.

Képviseltettük magunkat közönségként az Idősök világnapi ünnepségein, október elején.

Ahogy egyik klubtagunk fogalmazott: „a klub a valaha volt legnagyobb kirándulását élvezhették október 3-5. között. Mert szerintem szakmailag überelhetetlen a hajdani

Dunagate, mint a minden tekintetű (vízgazdálkodási-, környezetvédelmi-, nemzetgazdasági-, projektveszteséget,) és nem utolsó sorban bel-külpolitikai kárt okozó, de mára történelemmé szűkült döntés helyszínét bejárni. (A bontás ráadásul többbe került, mint a befejezés lett volna)!" Valóban nagyszerű út volt a VIZITERV ENVIRON Kft hathatós támogatásával, a nagy távolság és annak ellenére, hogy az időjárás nem nekünk játszott! Köszönet és hála a támogatásért az ENVIRON régi és új vezetőinek! A program első napján Szombathely város nézése és fagyalozás után a Kőszegi Jurisics várat néztük meg, majd megvacsoráztunk szálláshelyünkön, az Alpokalja Panzióban.

látogatóközpontját, ahol felülről láttuk a készülő finomságokat, és megkóstoltuk az utolérhetetlen füstölt sajtos croissant-ot), majd közúton Halászi, Cikolla és Dunasziget, a Denkpáli ágvég zárás, az ország első természetközeli hallépcsője és a megcsapolóműtárgy, majd a Zátonyi-Duna hattyúnyakjai, és végül a Dunakiliti zsilipen átbuszoztunk és a Dunakiliti Látogatóközpontban zártunk, átbeszélve a Szigetköz és vízlépcsők politikai befolyás miatti problémakörét. A napot mosonmagyaróvári vacsorával és egy kis séttával zártuk.

Harmadnap hazafelé nagyszerű előadást kaptunk Nagycenken a Széchenyiek temetkezési helyén ar-

Hős szobrát. Ezután a sátoraljaúj helyi Kalandparkba vezetett az út, ahol kissé vacogva kipróbálhattuk az ország leghosszabb ülőszékes libegőjét. Ismét más élmény következett: a Hercegkúti Gombos hegyi kápolna és a Rostás László által alkotott stációk, majd egy kis pin-celátogatás, és a gyönyörű napot a tokaji Boncida csárdában elköltött finom vacsora zárta.

Jó pár tagunk részt vett a Tüdőgyuladás elleni világnapi sóstói erdei sétán novemberben. December 6-án a városi ünnepségen 4 kerek-szűlinaposunkat ünnepelték. És lap-zárta után, a központi Idősek Kará-csonyán 6 házaspárunk ünnepelheti 50, ill. 55. házassági évfordulóját. Saját évet záró ünnepi összejövetelünk pedig 14-én lesz.

Országosan egyedülálló módon, szinte minden eseményünket profi színvonalú videón is megörökíti a több amatőrfilmes díjat nyert Dem-janovich Emil klubtársunk. Köszönet az önfeláldozó munkájáért!

Ezekben a hónapokban a pályázatok ideje is elérkezett. Kálmándi Zoltán segítségével beadtuk a 2024-re szóló Városi Civil Alapra és a NEA Civil szervezetek összevont szakmai és működési költségekre vonatkozó pályázatunkat, melyek pillanatnyilag a szakmai bírálat szakaszában vannak. Nyíregyháza Város Szociális Alapjánál az évvégi ünnepségünk támogatásához kértünk támogatást, melyből 50 ezer Ft-ot meg is kaptunk. És mostanában aktuális a 2023. évi NEA pályázatunk 150 ezres elnyert minimáltámogatás összegének elszámolása is.

Mint megpróbáltam érzékeltetni, érdemes körünkbe tartozni, igen aktív klubéletet élünk, nagyon jó a csapat és próbálunk kihasználni minden támogatási lehetőséget, hogy a növekvő tagság növekvő igényeit minél jobban teljesíthessük.

Rendkívül hálásak vagyunk az igazgatóság folyamatos támogatásáért és a VIZITERV ENVIRON ZRT nagylelkű segítségéért! Nélkülük nem menne!

Mindenkinek áldott Karácsonyt és Boldog Új Évet kívánok az Egyesület nevében is.

Ásványi torkolati fenékküszöb Ásványráró közelében

A középső nap volt a felejthetetlen szakmai program, melyet Kertész József egykori ásványrárói szakaszmérnök kollégám vezetett, szívvvel, szeretettel és óriási szakértelemmel. Lébényben kezdtünk, az ország legrégebb (1206.) templománál. Az esős idő miatt eléggé le kellett rövidíteni a tervezett programot, de így is emlékezetes marad! A Béka éri szivornya után, az árvai zárásnál csónakokba szálltunk, és a csapkodó esőben, hideg szélben tettünk egy kört az egykor kiszáradt, ma újra víz borította ágrendszerben, a festői, kiszáradt fás szigetek utolérhetetlen világában. Következett a Lébény-Mecseri vízmérce, a Mosoni-Duna, Ásványráró, a Lipóti Holt-Duna morotva és kilátó, (közben meglátogattuk a Lipóti Pékség

ról, hogy lett a nemes Szabó családból Széchenyi, majd grófi család, a legnagyobb magyar vívmányairól kultúránk magyarosításában és függetlenedésünkben, majd élete kudarciról és végül megmérgezésének bizonyításáról. Tiszteletünk jeléül megkoszorúztuk sírját. Ezt követte egy soproni városnézés, és indultunk haza. Egy hosszú autópályás dugó után a hatvani 60-as fogadónál volt búcsúvacsoránk.

November 7-én az immár szokásos őszi zempléni útra került sor, ezúttal kicsit másképp. A szlovákiai Borsiban kezdődött, a különleges, magyar felújítású Rákóczi várban, II. Rákóczi Ferenc szülőhelyén, ahol a gondolatban elénekelt Himnusz alatt megkoszorúztuk a Nagy

Az elő- és hátlapon megjelenő fotókat készítette:
Ambrusz László

Szerkesztő bizottság tagjai: Kató Sándor, Ambrusz László, Szamos Ferenc
Tervezés, nyomdai kivitelezés: Fülöp Zoltán

Felelős kiadó: Bodnár Gáspár igazgató • Minden jog fenntartva
Copyright © 2023 FETIVIZIG • www.fetivizig.hu